

Brusel 21. března 2022
(OR. en)

7371/22

COPS 130	PROCIV 36
POLMIL 72	ESPACE 27
EUMC 95	POLMAR 26
CSDP/PSDC 155	MARE 24
CFSP/PESC 394	COMAR 23
CIVCOM 50	COMPET 165
RELEX 373	IND 77
JAI 371	RECH 144
HYBRID 27	COTER 79
DISINFO 24	POLGEN 41
CYBER 87	CSC 111

VÝSLEDEK JEDNÁNÍ

Odesílatel:	Generální sekretariát Rady
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Strategický kompas pro bezpečnost a obranu – Za Evropskou unii, která chrání své občany, hodnoty a zájmy a přispívá k mezinárodnímu míru a bezpečnosti

V příloze delegace naleznou dokument nazvaný „Strategický kompas pro bezpečnost a obranu – za Evropskou unii, která chrání své občany, hodnoty a zájmy a přispívá k mezinárodnímu míru a bezpečnosti“, a to ve znění, jež schválila Rada na zasedání konaném dne 21. března 2022.

Strategický kompas pro bezpečnost a obranu

Za Evropskou unii, která chrání své občany, hodnoty a zájmy a přispívá k mezinárodnímu míru a bezpečnosti

SHRNUTÍ

Návrat války do Evropy neodůvodněnou a nevyprovokovanou agresí Ruska vůči Ukrajině a významné geopolitické změny zpochybňují naši schopnost prosazovat naši vizi a hájit naše zájmy. Žijeme v době strategického soupeření a komplexních bezpečnostních hrozeb. Jsme svědky toho, že v našem sousedství i za jeho hranicemi přibývá konfliktů, agresí a zdrojů nestability a posiluje vojenská přítomnost, což vede k velkému lidskému utrpení a vysídlování obyvatelstva. Stále častější a z hlediska dopadu stále závažnější jsou hybridní hrozby. Vzájemná závislost je stále konfliktnější a jako zbraň je využívána měkká síla: nástroji politické soutěže jsou vakcíny, data i technologické normy. Stále více je zpochybňován přístup k volnému moři, kosmickému prostoru a digitální sféře. Čelíme rostoucímu počtu pokusů o ekonomický a energetický nátlak. Konflikty a nestabilitu navíc často vyostřuje změna klimatu, která působí jako multiplikátor hrozeb.

Evropská unie je jednotnější než kdy dříve. Jsme odhodláni hájit evropský bezpečnostní řád. Měla by být plně respektována svrchovanost, územní celistvost a nezávislost v rámci mezinárodně uznaných hranic. Podporou Ukrajiny v tom, aby mohla čelit vojenské agresí Ruska, prokazujeme **společně s našimi partnery nebyvalé odhodlání obnovit mír v Evropě.** Silnější a schopnější EU v oblasti bezpečnosti a obrany pozitivně přispěje ke globální a transatlantické bezpečnosti a bude doplňovat NATO, které pro své členy zůstává základem kolektivní obrany. Transatlantické vztahy a spolupráce mezi EU a NATO při plném respektování zásad stanovených ve Smlouvách a zásad schválených Evropskou radou, včetně zásad inkluзивnosti, reciprocity a rozhodovací samostatnosti EU, jsou klíčem k naší celkové bezpečnosti. EU znovu potvrzuje svůj záměr zintenzivnit podporu celosvětovému pořádku založenému na pravidlech, jehož jádrem je Organizace spojených národů. Posílí rovněž své strategické partnerství s NATO a prohloubí spolupráci s regionálními partnery, včetně OBSE, AU a ASEAN.

Toto ve větší míře nepřátelské bezpečnostní prostředí vyžaduje, abychom výrazně pokročili a zlepšili naši schopnost a zvýšili ochotu jednat, posílili naši odolnost a zajistili solidaritu a vzájemnou pomoc. Solidarita mezi členskými státy se odráží v čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii. EU musí zvýšit svou přítomnost, efektivitu a viditelnost ve svém sousedství a na globální scéně prostřednictvím společného úsilí a investic. Společně můžeme pomoci utvářet globální budoucnost uplatňováním strategičtějšího postupu. Musíme jednat jako silný a soudržný politický aktér s cílem prosazovat hodnoty a zásady, na nichž jsou založeny naše demokracie, převzít větší odpovědnost za bezpečnost Evropy a jejích občanů a společně s našimi partnery podporovat mezinárodní mír a bezpečnost, jakož i lidskou bezpečnost, přičemž uznáváme zvláštní povahu bezpečnostní a obranné politiky některých členských států.

Strategický kompas stanovuje vysokou úroveň ambicí naší agendy v oblasti bezpečnosti a obrany tím, že:

1. poskytuje **společné posouzení našeho strategického prostředí**, hrozeb a výzev, jimž čelíme, a jejich důsledků pro EU;
2. přináší **větší soudržnost a společnou vizi** již probíhajících činností v oblasti bezpečnosti a obrany;
3. stanovuje **nové postupy a prostředky** ke zlepšení naší kolektivní schopnosti bránit bezpečnost našich občanů a naší Unie;
4. stanovuje **jasné cíle a milníky** pro měření dosaženého pokroku.

Za tímto účelem se zavazujeme k těmto konkrétním prioritním opatřením ve čtyřech oblastech činnosti:

JEDNAT

Vždy, když vypukne krize, musíme být schopni **jednat rychle a důrazně**, pokud možno společně s partnery a v případě potřeby i samostatně. Za tímto účelem:

1. **posílíme naše civilní a vojenské mise a operace SBOP** tím, že jim poskytneme silnější a flexibilnější mandáty, podpoříme **rychlé a flexibilnější rozhodovací procesy** a zajistíme větší **finanční solidaritu** a zároveň podpoříme také úzkou spolupráci s *ad hoc* misemi a operacemi pod evropským vedením. posílíme naši **civilní SBOP** prostřednictvím nového paktu, který umožní rychlejší nasazení, a to i ve složitých prostředích;
2. vytvoříme **schopnost rychlého nasazení EU**, která nám umožní rychle rozmístit až 5 000 vojáků v netolerantním prostředí v případě různých druhů krizí;
3. posílíme naše **velitelské a řídicí struktury**, zejména útvar schopnosti vojenského plánování a vedení, a zvýšíme naši připravenost a zintenzivníme spolupráci posílením **vojenské mobility** a prostřednictvím **pravidelných reálných cvičení v terénu**, zaměřených zejména na schopnost rychlého nasazení.

ZAJISTIT BEZPEČNOST

Musíme **posílit naši schopnost předvídat hrozby**, zaručit **bezpečný přístup** ke strategickým oblastem a **chránit naše občany**. Za tímto účelem:

4. posílíme naše **zpravodajské schopnosti**, jako je rámec společné zpravodajsko-analytické složky EU (SIAC), s cílem zlepšit naši informovanost o situaci a strategický výhled;
5. vytvoříme **soubor hybridních nástrojů EU**, který propojí různé nástroje umožňující odhalit širokou škálu hybridních hrozeb a reagovat na ně. V této souvislosti vytvoříme specializovaný soubor nástrojů, které budou sloužit k řešení problému **zahraniční manipulace s informacemi a vměšování**;
6. Budeme dále rozvíjet **politiku kybernetické obrany EU**, abychom byli lépe připraveni na kybernetické útoky a mohli na ně reagovat. Posílíme naše činnosti v námořní, vzdušné a vesmírné oblasti, zejména tím, že **rozšíříme koordinovanou přítomnost na moři** do dalších oblastí, počínaje indicko-tichomořským regionem, a že vypracujeme **kosmickou strategii EU pro bezpečnost a obranu**.

INVESTOVAT

Musíme více a lépe investovat do **schopností a inovativních technologií**, odstranit strategické nedostatky a **snížit technologickou a průmyslovou závislost**. Za tímto účelem:

7. **zvýšíme a zkvalitníme výdaje v oblasti obrany a zlepšíme rozvoj a plánování našich schopností** s cílem lépe řešit operační realitu a nové hrozby a výzvy;
8. budeme hledat společná řešení s cílem rozvinout nezbytné **strategické podpůrné schopnosti** pro naše mise a operace, jakož i **schopnosti nové generace ve všech operačních oblastech**, jako jsou špičkové námořní platformy, budoucí bojové vzdušné systémy, schopnosti v kosmické oblasti a bojové tanky;
9. budeme plně využívat stálou strukturovanou spolupráci (PESCO) a Evropský obranný fond s cílem společně rozvíjet **špičkové vojenské schopnosti** a investovat do **technologických inovací v oblasti obrany** a v rámci Evropské obranné agentury vytvoříme nové **centrum pro inovace v oblasti obrany**.

ROZVÍJET PARTNERSTVÍ

V zájmu řešení společných hrozeb a výzev musíme posílit **spolupráci s partnery**. Za tímto účelem:

10. **posílíme strategické partnerství** s NATO a OSN prostřednictvím strukturovanějších politických dialogů, jakož i operační a tematické spolupráce; zintenzivníme rovněž naši spolupráci s **regionálními partnery** včetně OBSE, Africké unie, a ASEAN;
11. posílíme spolupráci s **dvoustrannými partnery**, kteří sdílejí stejné hodnoty a zájmy, jako jsou Spojené státy, Norsko, Kanada, Spojené království a Japonsko; budeme rozvíjet **individuálně uzpůsobená partnerství** na západním Balkáně, v našem východním a jižním sousedství, v Africe, Asii a Latinské Americe;
12. vytvoříme **fórum partnerství EU v oblasti bezpečnosti a obrany** s cílem zajistit užší a účinnější spolupráci s partnery při řešení společných výzev.

Tento Strategický kompas proto stanovuje ambiciózní, avšak dosažitelný plán na **posílení naší bezpečnostní a obranné politiky** do roku 2030. Argumenty, proč EU potřebuje nový impuls v oblasti bezpečnosti a obrany, jsou přesvědčivé: agresivnější prostředí a širší geopolitické trendy vyžadují, aby EU převzala větší díl odpovědnosti za svou vlastní bezpečnost.

ÚVOD

Tento strategický kompas přijímáme v době, kdy jsme svědky **návratu války do Evropy**. Již po sedm desetiletí se Evropská unie významnou měrou podílí na zajišťování stability v rámci našeho kontinentu, šíří evropské zájmy a hodnoty a přispívá k míru a bezpečnosti na celém světě. S 27 členskými státy a 450 miliony obyvatel zůstává Unie největším jednotným trhem na světě, nejvýznamnějším obchodním a investičním partnerem pro řadu zemí, zejména v našem sousedství, a největším zdrojem rozvojové pomoci. EU určuje normy a nepřetržitě zastává pozici lídra, který investuje do účinných mnohostranných řešení. Naše mise a operace v oblasti řešení krizí, které působí na třech kontinentech, dokazují, že jsme připraveni podstupovat rizika pro dosažení míru a převzít svůj díl odpovědnosti za globální bezpečnost.

Agresivní válka Ruska znamená totální zvrát v evropských dějinách. EU je sjednocenější než kdykoli v minulosti v konfrontaci s nevyprovokovanou a bezdůvodnou vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině, která hrubě porušuje mezinárodní právo a zásady Charty OSN a oslabuje evropskou i globální bezpečnost a stabilitu. **Společně s našimi partnery** prokazujeme **nebývalé odhodlání prosazovat zásady Charty OSN a obnovit mír v Evropě**. Silnější a schopnější EU v oblasti bezpečnosti a obrany pozitivně přispěje ke globální a transatlantické bezpečnosti a bude doplňovat NATO, které pro své členy zůstává základem kolektivní obrany. Transatlantické vztahy a spolupráce mezi EU a NATO při plném respektování zásad stanovených ve Smlouvách a zásad schválených Evropskou radou, včetně zásad inkluzivnosti, reciprocit a rozhodovací samostatnosti EU, jsou klíčem k naší celkové bezpečnosti. Solidarita mezi členskými státy se odráží v čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii. Obecněji EU znovu potvrzuje svůj záměr zintenzivnit podporu celosvětovému pořádku založenému na pravidlech, jehož jádrem je Organizace spojených národů.

V této době **rostoucího strategického soupeření, složitých bezpečnostních hrozeb a přímého útoku na evropský bezpečnostní řád**, je ohrožena bezpečnost našich občanů a naší Unie. Vztahy mezi státy jsou v důsledku krize multilateralismu utvářeny stále výrazněji na transakční bázi. Spektrum hrozeb je rozmanitější a méně předvídatelné. Změna klimatu je multiplikátor hrozeb, který se dotýká nás všech. Po třech desetiletích silné vzájemné hospodářské závislosti, která měla snižovat napětí, je nejvýraznější změnou v mezinárodních vztazích návrat k mocenské politice a dokonce i ozbrojená agrese. **Terorismus ohrožuje stabilitu mnoha zemí** a nadále ohrožuje národní bezpečnostní systémy na celém světě. **Vzájemná závislost je nadále důležitá, avšak stále konfliktnější a jako zbraň je využívána měkká síla**: nástroji politické soutěže jsou vakcíny, data i technologické normy.

Evropská bezpečnost je nedělitelná a jakékoli ohrožení evropského bezpečnostního řádu má dopad na bezpečnost EU a jejích členských států. **Návrat k mocenské politice** vede některé země k tomu, že jednájí s odkazem na historická práva a zóny vlivu namísto toho, aby dodržovaly mezinárodně dohodnutá pravidla a zásady a sjednotily se na podporu mezinárodního míru a bezpečnosti. **O oblastech, jako jsou volné moře, vzdušný prostor, kosmický prostor a kyberprostor, se vede stále více sporů**. A v neposlední řadě se náš svět stává méně svobodným a lidská práva, lidská bezpečnost a demokratické hodnoty jsou atakovány – a to doma i v zahraničí. **Čelíme konkurenci systémů vládnutí, kterou doprovází skutečný střet narativů**.

V tomto vysoce konfrontačním systému **musí** EU a její členské státy **více investovat do své bezpečnosti a obrany, aby se staly silnějším politickým a bezpečnostním aktérem**. Navzdory pokroku, kterého jsme v uplynulých letech dosáhli, existuje velké riziko, že nebudeme stačit nastolenému tempu a naši konkurenti nás předběhnou: má-li EU posílit svou geopolitickou pozici, čeká nás ještě hodně práce. **Potřebujeme proto výrazně pokročit s cílem vytvořit silnější a akceschopnější Evropskou unii, jež bude působit jako zajišťovatel bezpečnosti**, přičemž bude vycházet ze základních hodnot Unie stanovených v článku 2 Smlouvy o Evropské unii. Můžeme tak učinit pouze na základě společného posouzení hrozeb a společného odhodlání jednat.

Tímto Strategickým kompasem chceme stanovit **společnou strategickou vizi** pro bezpečnostní a obrannou politiku EU na následujících 5–10 let a okamžitě ji začneme naplňovat. To nám pomůže vybudovat společnou strategickou kulturu, posílit naši jednotu a solidaritu, a především zlepšit naši schopnost a zvýšit naši ochotu jednat společně, chránit naše zájmy a bránit naše hodnoty.

V **nejistém světě**, který se vyznačuje rychle se měnícími hrozbami a geopolitickou dynamikou, **tento Strategický kompas řídí a posiluje naše kroky k tomu, aby se EU stala silnějším a schopnějším zajišťovatelem bezpečnosti. Za tímto účelem stanoví jasné cíle v oblasti bezpečnosti a obrany EU, prostředky k jejich dosažení a konkrétní lhůty pro měření pokroku.**

Strategický kompas konkrétně:

1. poskytuje **společné posouzení našeho strategického prostředí**, hrozeb a výzev, jimž čelíme, a jejichch důsledků pro EU;
2. přináší **větší soudržnost a společnou vizi** již probíhajících činností v oblasti bezpečnosti a obrany;
3. stanovuje **nová opatření a prostředky** s cílem:
 - a. zajistit, abychom mohli jednat rychleji a rozhodněji v případě krizí,
 - b. zaručit naše zájmy a chránit naše občany posílením schopnosti EU předvídat a zmírňovat hrozby;
 - c. stimulovat investice a inovace za účelem společného rozvoje nezbytných schopností a technologií;
 - d. prohloubit spolupráci s partnery, zejména s OSN a NATO, v zájmu dosažení společných cílů;
4. stanovuje **jasné cíle a milníky** pro měření dosaženého pokroku.

Tento Strategický kompas zavazuje Evropskou unii a její členské státy ke společnému úsilí v zájmu dosažení konkrétních výsledků. Jeho cíle a navrhovaná opatření jsou součástí integrovaného přístupu EU a jsou plně v souladu se stávajícími politikami, jež mají zajistit reakci na vnější hrozby s dopadem na naši vnitřní bezpečnost, zejména pak s těmi, které jsou stanoveny ve strategii bezpečnostní unie z roku 2020, vypracované Evropskou komisí, a tyto politiky doplňuje. Politiky EU přinášejí značný pákový efekt, který je k posílení bezpečnosti a obrany EU třeba plně mobilizovat. Strategický kompas navazuje rovněž na balíčky předpisů týkajících se obrany a vesmíru, které Evropská komise předložila v únoru 2022. Přímo přispívá k provádění versailleského programu.

1. SVĚT, S NÍMŽ JSME KONFRONTOVÁNI

Při přípravě na tomto Strategickém kompasu jsme v roce 2020 provedli vůbec první komplexní **analýzu hrozeb pro EU**. Pomohla nám dospět ke společnému chápání hrozeb a výzev, kterým bude EU čelit v blízké budoucnosti. V zájmu vytvoření společné strategické kultury budeme pravidelně – nejméně každé 3 roky – analýzu hrozeb přehodnocovat, pokud to bude vyžadovat měnící se strategický a bezpečnostní kontext, a to počínaje rokem 2022 nebo i dříve

Celkové bezpečnostní prostředí se stalo v důsledku **víceúrovňových hrozeb** nebývale volatilní, komplexní a roztržité. Dynamika nestability na místní a regionální úrovni, která je urychlována nefunkční správou věcí veřejných a spory v našem širším sousedství i za jeho hranicemi, někdy podněcovanými nerovnostmi, náboženským a etnickým napětím, je stále více provázána s nekonvenčními a nadnárodními hrozbami a geopolitickou rivalitou mocností. To narušuje schopnost multilaterálního systému předcházet rizikům a krizím a zmírňovat je.

Návrat mocenské politiky ve zpochybňovaném multipolárním světě

EU je rozhodným zastáncem **efektivního multilateralismu** a usiluje o vytvoření otevřeného **mezinárodního řádu založeného na pravidlech**, který bude založen na lidských právech a základních svobodách, univerzálních hodnotách a mezinárodním právu. Tato vize multilateralismu v mezinárodním měřítku převládla po skončení studené války. Dnes je multilateralismus silně zpochybňován ničením univerzálních hodnot a nevyváženým využíváním globálních výzev těmi, kdo prosazují přístup striktní svrchovanosti, který ve skutečnosti představuje návrat k mocenské politice. Stávající mezinárodní realita je založena na kombinaci dynamiky, v jejímž rámci se stále více aktérů snaží rozšířit svůj politický prostor a ohrožuje bezpečnostní řád. Používání síly a nátlaku ke změně hranic nemá v 21. století místo.

Prostřednictvím nevyprovokované a neodůvodněné vojenské agrese vůči Ukrajině **Rusko** hrubě porušuje mezinárodní právo a zásady Charty OSN a ohrožuje evropskou a celosvětovou bezpečnost a stabilitu. Této agresi předcházela vojenská agrese v Gruzii v roce 2008, nezákonná anexe Krymu a vojenská intervence na východní Ukrajině v roce 2014. Prostřednictvím tohoto ozbrojeného vměšování v Gruzii a na Ukrajině, faktické kontroly nad Běloruskem, jakož i pokračující přítomnosti ruských jednotek v dlouhotrvajících konfliktech, mimo jiné i v Moldavské republice, ruská vláda aktivně usiluje o vytvoření tzv. sfér vlivu. Ozbrojená agrese vůči Ukrajině svědčí o připravenosti použít nejvyšší míru vojenské síly, bez ohledu na právní či humanitární aspekty, v kombinaci s hybridními taktikami, kybernetickými útoky a zahraniční manipulací s informacemi a vměšováním, ekonomickým a energetickým nátlakem a agresivní jadernou rétorikou. Tyto agresivní a revizionistické akce, za něž ruská vláda spolu Běloruskem, které je jeho komplicem, nese plnou odpovědnost, vážně a přímo ohrožují evropský bezpečnostní řád a bezpečnost evropských občanů. Osoby odpovědné za tyto zločiny, včetně útoků na civilní obyvatelstvo a civilní objekty, budou pohnány k odpovědnosti. Rusko se snaží prosadit i v dalších oblastech, jako je Libye, Sýrie, Středoafriká republika a Mali, a oportunisticky využívá krize, mimo jiné využíváním dezinformací a žoldnéřů, jako je Wagnerova skupina. Všechny tyto události představují dlouhodobou a přímou hrozbu pro evropskou bezpečnost, které budeme i nadále odhodlaně čelit.

Čína je partnerem pro spolupráci a současně hospodářským a systémovým konkurentem. S Čínou můžeme řešit otázky globálního významu, jako je změna klimatu. Čína se čím dál více zapojuje a angažuje do ohnisek regionálního napětí. Asymetrie v otevřenosti našich trhů a společností vede ke stále větším obavám, pokud jde o reciprocitu, hospodářskou soutěž a odolnost. Čína má tendenci omezovat přístup na svůj trh a snaží se celosvětově prosazovat své vlastní normy. Provádí své politiky mimo jiné prostřednictvím rostoucí přítomnosti na moři a ve vesmíru, jakož i využíváním kybernetických nástrojů a uplatňováním hybridních taktik. Kromě toho Čína podstatně rozvíjí své vojenské prostředky a usiluje o to, aby do roku 2035 dokončila celkovou modernizaci svých ozbrojených sil, což má dopad na regionální a globální bezpečnost. Zbytek tohoto století bude svědkem rozvoje a integrace Číny do jejího regionu a celého světa. Musíme zajistit, aby k tomu docházelo způsobem, který přispěje k prosazování globální bezpečnosti a mezinárodního řádu založeného na pravidlech a který nebude v rozporu s našimi zájmy a hodnotami. To vyžaduje silnou jednotu mezi námi a úzkou spolupráci s dalšími regionálními a globálními partnery.

Je třeba, aby EU v tomto zpochybňovaném multipolárním světě zaujala aktivnější postoj, jenž jí umožní chránit své občany, bránit své zájmy, prosazovat své hodnoty a spolupracovat s partnery, a tak zajistit bezpečnost v zájmu dosažení bezpečnějšího a spravedlivějšího světa. EU spolu se našimi partnery hájí základní zásady, na nichž je založena evropská bezpečnost a jež jsou zakotveny v **Chartě OSN** a v **zakládajících dokumentech OBSE**, mimo jiné **Helsinském závěrečném aktu** a **Pařížské chartě**. Mezi tyto zásady patří zejména svrchovaná rovnost a územní celistvost států; nedotknutelnost hranic; zdržení se hrozby nebo použití síly a svoboda států zvolit si nebo změnit svá vlastní bezpečnostní opatření. O těchto zásadách se ani nejedná, ani nejsou předmětem revize nebo nového výkladu.

V zájmu prosazování mezinárodního řádu založeného na pravidlech budeme i nadále posilovat naše vztahy s partnery a podobně smýšlejícími zeměmi v rámci OSN, NATO a G7. V této souvislosti zůstávají nejsilnějším a nejdůležitějším strategickým partnerem EU Spojené státy, jež jsou globální velmocí, která přispívá k míru, bezpečnosti a stabilitě a demokracii na našem kontinentu.

Naše strategické prostředí

EU je v současnosti obklopena **nestabilitou** a konflikty a čelí válce na svých hranicích. Jsme konfrontováni s nebezpečnou kombinací ozbrojené agrese, nezákonných anexí, nestabilních států, revizionistických mocností a autoritářských režimů. Toto prostředí je živnou půdou pro četné hrozby pro evropskou bezpečnost, od terorismu, násilného extremismu a organizované trestné činnosti až po hybridní konflikty, kybernetické útoky, instrumentalizaci nelegální migrace, šíření zbraní a postupné oslabování architektury kontroly zbraní. Finanční nestabilita a extrémní sociální a hospodářské rozdíly mohou tuto dynamiku ještě více rozproudit a mohou mít na naši bezpečnost rostoucí vliv. Všechny tyto hrozby ohrožují bezpečnost EU podél našich jižních a východních hranic i v širším měřítku. Tam, kde EU není aktivní a efektivní při prosazování svých zájmů, obsadí prostor jiní.

Bezpečnost a stabilita na celém **západním Balkáně** stále nejsou samozřejmostí, a to i v důsledku narůstajícího zahraničního vměšování, včetně kampaní zaměřených na manipulace s informacemi, jakož i kvůli možným vedlejším účinkům současného zhoršení evropské bezpečnostní situace. V tomto ohledu je obzvláště důležité podporovat svrchovanost, jednotu a územní celistvost Bosny a Hercegoviny na základě zásad rovnosti a nediskriminace všech občanů a tzv. konstitutivních národů zakotvených v ústavě Bosny a Hercegoviny, jakož i reformní proces na její evropské cestě a pokročit v dialogu mezi Prištinou a Bělehradem pod vedením EU. I nadále je třeba dosahovat hmatatelného pokroku v oblasti právního státu a reforem založených na evropských hodnotách, pravidlech a normách, přičemž evropská perspektiva je strategickou volbou, která má zásadní význam pro všechny partnery usilující o členství v EU. Pokud jde o naše **východní sousedství**, Ukrajina je vystavena přímému útoku ruských ozbrojených sil, přičemž Moldavská republika, Gruzie a další země jižního Kavkazu rovněž neustále čelí strategickému zastrašování a přímým hrozbám týkajícím se jejich svrchovanosti a územní celistvosti a uvízly v dlouhotrvajících konfliktech. Autoritářství v Bělorusku se projevuje násilnými represemi doma, aktivní vojenskou podporou ruské agrese vůči Ukrajině, změnou jeho statusu bez jaderných zbraní a hybridními taktikami vůči EU. Stabilita a bezpečnost v širší oblasti Černého moře jsou vážně ovlivněny agresí Ruska vůči Ukrajině s dalekosáhlými důsledky, pokud jde o bezpečnost, odolnost, svobodu plavby a hospodářský rozvoj. **Arktická oblast** se rychle mění, zejména v důsledku dopadu globálního oteplování, geopolitického soupeření a zvýšeného obchodního zájmu, a to i pokud jde o přírodní zdroje. V našem **jižním sousedství** zůstávají nevyřešeny krize v Libyi a Sýrii, což má trvalé a všudypřítomné regionální důsledky. Tento region je ohrožen zejména teroristickými hnutími, obchodováním s lidmi a organizovanou trestnou činností, které postihují oba břehy Středozemního moře. Jelikož se jedná o region a námořní oblast strategického významu pro naši bezpečnost a stabilitu, jsme odhodláni zvýšit úsilí o řešení těchto hrozeb a výzev. Budeme i nadále usilovat o mír a bezpečnost v evropsko-středomořském regionu, mimo jiné prostřednictvím mediace, řešení konfliktů, obnovy institucí a opětovného začlenění všech členů společnosti. Za tímto účelem posílíme naši spolupráci s regionálními partnery. A konečně ve **východním Středomoří** přetrvává napětí z důvodu provokací a jednostranných akcí, které jsou namířeny proti členským státům EU, porušování práv svrchovanosti v rozporu s mezinárodním právem, jakož i instrumentalizace nelegální migrace, které má potenciál rychlé eskalace. Zajištění stabilního a bezpečného prostředí a kooperativních a vzájemně prospěšných vztahů v souladu se zásadou dobrých sousedských vztahů je v zájmu EU i Turecka.

Tyto hrozby a výzvy mají společně vliv na bezpečnost našich občanů, naši kritickou infrastrukturu a integritu našich hranic. V mnoha z těchto oblastí je obzvláště citelný dopad výrazně zhoršených vztahů s ruskou vládou. Ta se hybridní taktikou aktivně vměšuje do vnitřních záležitostí a ohrožuje stabilitu zemí a jejich demokratické procesy. To má rovněž přímé důsledky pro naši vlastní bezpečnost.

Budoucnost **Afriky** má pro EU strategický význam. Africký kontinent má vzhledem ke svému hospodářskému a demografickému růstu značný potenciál. Naši bezpečnost však negativně ovlivňují pokračující konflikty, špatná správa věcí veřejných a terorismus na celém kontinentu. Platí to zejména pro Mali, širší **oblast Sahelu a střední Afriku**, kde nestabilita, teroristické skupiny, slabé státní struktury, žoldněři a velmi rozšířená chudoba představují nebezpečnou kombinaci a vyžadují větší angažovanost EU. Závažným bezpečnostním imperativem zůstává pro EU stabilita v **Guinejském zálivu** a v oblasti **Afrického rohu** a v Mosambickém průlivu, které jsou klíčovými obchodními trasami. Současně jsme v Africe svědky rostoucího geopolitického soupeření, které se vyznačuje zvýšenou přítomností globálních i regionálních aktérů. Někteří z nich neváhají použít v zónách nestability nepravděpodobné ozbrojené síly, čímž podkopávají mezinárodní úsilí o dosažení míru a stability, destabilizují státy a jejich ekonomiky a nesou vinu na porušování lidských práv.

V širším regionu **Blízkého východu a Perského zálivu** jsou naše bezpečnostní a hospodářské zájmy ohrožovány aktivními konflikty a přetrvávající nestabilitou. Zásadní význam má i nadále řešení výzev spojených s nešířením jaderných zbraní v regionu. Írán má klíčový vliv na bezpečnost tohoto regionu, avšak jeho přímá i nepřímá podpora politických a vojenských zástupných hráčů, jakož i šíření balistických zbraní a transfer raketových systémů a zbraní státním a nestátním aktérům jsou nadále významným zdrojem regionální nestability. Nanejvýš důležité je úsilí o návrat k provádění dohody o jaderném programu s Íránem (JCPOA) v plném rozsahu. Úsilí, které tento region vynaloží v zájmu řešení násilného extremismu, bude mít rovněž klíčový význam pro celosvětový boj proti teroristickým skupinám, jako jsou al-Káida a Dá'iš.

V **indicko-tichomořském regionu** se objevilo nové centrum globální konkurence, kde geopolitické napětí v regionu ohrožuje řád založený na pravidlech a vyvíjí tlak na globální dodavatelské řetězce. EU má zásadní geopolitický a hospodářský zájem na zajištění stability a bezpečnosti regionu. Budeme proto chránit naše zájmy v regionu, a to i zajištěním toho, aby se v námořní oblasti, ale i v oblastech jiných prosadilo mezinárodní právo. Čína je druhým největším obchodním partnerem EU a je nezastupitelná při řešení globálních výzev. Stále intenzivnější je však také reakce na její stále asertivnější chování v regionu.

Pokud jde o další oblasti **Asie**, vážné znepokojení z hlediska bezpečnosti daného regionu i Evropské unie nadále vzbuzuje Afghánistán v souvislosti s terorismem, pašováním drog a rostoucími problémy souvisejícími s nelegální migrací. Někteří aktéři, jako je Korejská lidově demokratická republika (KDR), nadále ohrožují regionální a mezinárodní mír a bezpečnost prostřednictvím zbraní hromadného ničení a svých jaderných programů a programů balistických střel, ale stále častěji také prostřednictvím zpravodajských operací, kybernetických útoků a dezinformačních kampaní. Rozvoji komplexních panregionálních bezpečnostních opatření nadále brání také přetrvávající starší konflikty.

S **Latinskou Amerikou** máme hluboké historické a kulturní vazby a sdílíme i odhodlání prosazovat multilateralismus založený na společných základních zásadách a hodnotách. Při pandemii COVID-19 se však v řadě zemí Latinské Ameriky projevila socioekonomická nerovnováha, která v některých případech ohrozila politickou stabilitu. Nestabilní Střední Amerika a přetrvávající krize ve Venezuele přispívají k regionálním rozkolům a silným migračním tlakům, což dále zhoršuje problémy v oblasti organizované trestné činnosti související s drogami a ohrožuje mírové úsilí v Kolumbii.

Vznikající a nadnárodní hrozby a výzvy

Kromě těchto regionálních konfliktů a napětí jsme rovněž na celosvětové úrovni konfrontováni s nadnárodními hrozbami a komplexní bezpečnostní dynamikou, které mají přímý dopad na vlastní bezpečnost Unie.

Terorismus a násilný extremismus ve všech jejich formách a bez ohledu na jejich původ se neustále vyvíjejí a představují vážnou hrozbu pro mír a bezpečnost v EU i mimo ni. Patří mezi ně kombinace „domácích“ teroristů, navrátilců, kteří se účastnili bojů v zahraničí, útoků inspirovaných, podporovaných nebo řízených ze zahraničí, jakož i šíření ideologií a přesvědčení, které vedou k radikalizaci a násilnému extremismu. Zejména hrozba ze strany Dá'iš, al-Káidy a jejich spojenců zůstává vysoká a nadále podkopává stabilitu v různých regionech, jakož i bezpečnost EU.

Šíření zbraní hromadného ničení a jejich nosičů představuje trvalou hrozbu, o čemž svědčí zejména jaderné programy KLRD a Íránu, opakované použití chemických zbraní a vývoj a rozmisťování nových pokročilých balistických raket a nadzvukových střel a řízených střel s plochou dráhou letu. Rusko i Čína **rozšiřují svůj jaderný arzenál** a vyvíjejí nové zbraňové systémy. Ruské vedení v souvislosti se svou invazí na Ukrajině použilo vyhrožování jadernými zbraněmi. Regionální mocnosti mají rovněž přístup k sofistikovaným konvenčním zbraním, od systémů znemožnění vstupu a odříznutí oblasti až po balistické rakety a střely s plochou dráhou letu. Tyto trendy umocňuje narušení **architektury kontroly zbraní** v Evropě, od Smlouvy o konvenčních ozbrojených silách v Evropě až po smlouvu o likvidaci jaderných raket středního doletu a Smlouvu o otevřeném nebi. Tato normativní mezera má přímý dopad na stabilitu a bezpečnost EU. Nesmí být tolerován výrazný nárůst používání chemických zbraní. Dodržování celosvětového zákazu chemických zbraní je společnou globální odpovědností. Budeme proto i nadále podporovat zejména Mezinárodní agenturu pro atomovou energii a Organizaci pro zákaz chemických zbraní.

Státní i nestátní subjekty využívají **hybridní strategie, kybernetické útoky a dezinformační kampaně**, přímé **vměšování** do našich voleb a politických procesů, ekonomický nátlak a instrumentalizaci nelegálních migračních toků. Rostoucím problémem je rovněž stále častější zneužívání práva k dosažení politických, hospodářských a vojenských cílů. Naši konkurenti neváhají využívat **vznikající a přelomové technologie** k získání strategické výhody a ke zvýšení účinnosti svých hybridních kampaní. Někteří vsadili na nejistoty způsobené pandemií COVID-19 a šíří škodlivé a falešné příběhy.

Zároveň je stále více zpochybňován svobodný a bezpečný přístup ke globálním strategickým oblastem. V době rostoucí závislosti na digitálních technologiích se stal kyberprostor polem pro strategickou soutěž. Ve stále větší míře čelíme sofistikovanějším kybernetickým útokům. Je nezbytné zachovat otevřený, svobodný, stabilní a bezpečný kyberprostor. Bez ohledu na zásadu mírového využívání **kosmického prostoru** má soutěž v této oblasti silné důsledky pro bezpečnost a obranu. Má zásadní význam pro pozorovací, monitorovací, navigační a komunikační schopnosti, ale jedná se o oblast, v níž dochází k soutěži mnoha stran, o čemž svědčí nezodpovědné chování strategických konkurentů. **Námořní bezpečnost** v Baltském moři, Černém moři, Středozezemím a Severním moři, jakož i v arktických vodách, Atlantském oceánu a nejbližších regionech je důležitá pro bezpečnost EU, náš hospodářský rozvoj, volný obchod, dopravu a energetickou bezpečnost. Námořní oblasti a kritické námořní komunikační trasy včetně několika námořních kritických bodů a částí mořského dna jsou čím dál více předmětem sporů, a to od Adenského zálivu po Hormuzský průliv a za Malackým průlivem. V neposlední řadě je zpochybňována rovněž naše **bezpečnost ve vzduchu** prostřednictvím stále agresivnějších leteckých pozic, přičemž narůstá uplatňování taktik, které zahrnují znemožnění vstupu a odříznutí oblasti.

Změna klimatu, zhoršování životního prostředí a přírodní katastrofy budou mít v příštích desetiletích dopad i na naše bezpečnostní prostředí a jsou prokazatelně hnací silou nestability a konfliktů na celém světě – od Sahelu až po amazonskou a arktickou oblast. Konkrétním příkladem v tomto ohledu je soutěž o **přírodní zdroje**, jako je zemědělská půda a voda, a využívání energetických zdrojů pro politické účely. Dekarbonizace našich ekonomik účinněji využívajících zdroje a oběhové hospodářství přináší specifické bezpečnostní problémy, včetně přístupu ke kritickým surovinám, řízení hodnotového řetězce a udržitelnosti, jakož i ekonomických a politických změn způsobených přechodem od fosilních paliv. **Globální zdravotní krize** mohou rovněž představovat značný tlak na společnosti a ekonomiky, což má dalekosáhlé geopolitické důsledky. Pandemie COVID-19 zesílila mezinárodní soupeření a ukázala, že narušení klíčových obchodních tras může způsobit tlak na kritické dodavatelské řetězce a ovlivnit ekonomickou bezpečnost.

Strategické důsledky pro Unii

Všechny tyto výzvy jsou mnohotvárné a často vzájemně propojené. Naše bezpečnost je ohrožena, a to jak doma, tak v zahraničí. Musíme být schopni a připraveni **chránit naše občany, hájit naše společné zájmy, prosazovat naše hodnoty a přispívat k utváření globální budoucnosti**. Musíme znásobit úsilí o provádění našeho **integrovaného přístupu** k bezpečnosti, konfliktům a krizím. Musíme být odvážnější v tom, jak kombinujeme naše diplomatické a ekonomické nástroje, včetně režimů sankcí, s civilními a vojenskými prostředky s cílem předcházet konfliktům, reagovat na krize, přispívat k upevňování míru a podporovat partnery. Posílíme rovněž spolupráci s dvoustrannými, regionálními a mnohostrannými evropskými iniciativami v oblasti bezpečnosti a obrany, které přispívají k bezpečnosti Evropy.

Solidarita, jednota a naše ambice vyplývající z **globální strategie EU** z roku 2016 jsou důležitější než kdy jindy. Posílíme naši schopnost přispívat k míru a bezpečnosti našeho kontinentu, reagovat na vnější konflikty a krize, budovat kapacity partnerů a chránit EU a její občany. Ačkoli jsme od roku 2016 zintenzivnili naši práci na posílení úlohy EU v oblasti bezpečnosti a obrany, uznáváme, že vzniká nová strategická situace, která vyžaduje, abychom jednali s **mnohem větší naléhavostí a odhodláním** a projevíli **vzájemnou pomoc a solidaritu** v případě agrese namířené proti jednomu z nás. Nyní nadešel čas podniknout rozhodné kroky k zajištění naší svobody jednání.

Nedávné geopolitické změny nám připomínají, že EU musí naléhavě převzít větší odpovědnost za svou vlastní bezpečnost tím, že bude jednat ve svém sousedství i mimo něj, a to s partnery, kdykoli to je možné, a samostatně, bude-li to nezbytné. Síla naší Unie spočívá v jednotě, solidaritě a odhodlání. Tento Strategický kompas posílí **strategickou autonomii** EU a její schopnost spolupracovat s partnery na ochraně jejích hodnot a zájmů. Silnější a schopnější EU v oblasti bezpečnosti a obrany pozitivně přispěje ke globální a transatlantické bezpečnosti a je doplněním Severoatlantické aliance, která pro své členy zůstává základem kolektivní obrany. Tyto pakty jdou ruku v ruce.

Tento Strategický kompas v následujících kapitolách stanoví, jak budeme **jednat** a jak budeme připraveni reagovat na různé krize a výzvy. Upřesňuje, jak bychom měli předjímat hrozby, **zaručit** naše zájmy a chránit naše občany. To však vyžaduje, abychom inovovali a **investovali** do technologicky nadřazených a interoperabilních obranných schopností a abychom snížili závislost na technologiích a zdrojích. V rámci všech těchto snah musíme **prohloubit** partnerství, která přispívají k hodnotám a zájmům EU.

2. JEDNAT

Vzhledem k tomu, v jakém světě žijeme, musíme zintenzivnit úsilí o přípravu na krize a hrozby a ochranu stability v našem sousedství i mimo něj. Síla EU při předcházení vnějším konfliktům a krizím a jejich řešení spočívá v její schopnosti využívat vojenské i civilní prostředky. Musíme být schopni **rychle jednat** ve všech operačních oblastech: na pevnině, na moři a ve vzduchu, jakož i v kybernetickém a kosmickém prostoru.

V zájmu účinného provádění **integrovaného přístupu** EU budeme plně a soudržně využívat všechny dostupné politiky a nástroje EU a maximalizovat synergie a doplňkovost mezi vnitřní a vnější bezpečností, bezpečností a rozvojem, jakož i civilním a vojenským rozměrem naší společné bezpečnostní a obranné politiky (SBOP). Posílíme naši schopnost provádět celou škálu civilních a vojenských úkolů v oblasti **řešení krizí**, které jsou jádrem naší SBOP, jak je uvedeno v článku 43 Smlouvy o Evropské unii.

Jednat společně

EU musí být schopna rychleji a efektivněji **rozhodovat a jednat**. To vyžaduje politickou vůli. Ačkoli normou rozhodování v souvislosti s vojenstvím nebo obranou je jednomyslnost, k plnění celé škály úkolů v oblasti vojenského řešení krizí potřebujeme **větší míru rychlosti, robustnosti a flexibility**.

Musíme být schopni reagovat na bezprostřední hrozby nebo rychle reagovat na krizovou situaci vně Unie ve všech fázích cyklu daného konfliktu. Za tímto účelem vytvoříme **kapacitu EU pro rychlé nasazení**, která nám umožní urychleně rozmístit modulární sílu až 5 000 vojáků, včetně pozemních, vzdušných a námořních složek, jakož i nezbytné strategické podpůrné schopnosti. Tuto modulární kapacitu lze využívat v různých fázích operace v netolerantním prostředí, a to například jako sílu rychlého nasazení, posily nebo záložní sílu k zabezpečení ukončení dané operace. Rozvíjení této kapacity bude založeno na operačních scénářích, které se zpočátku zaměří na záchranné a evakuační operace, jakož i na počáteční fázi stabilizačních operací. Tato kapacita bude tvořena podstatně upravenými bojovými uskupeními EU a předem určenými vojenskými ozbrojenými silami a schopnostmi členských států, v souladu se zásadou jediného souboru sil. V tomto ohledu se zavazujeme zvýšit připravenost a dostupnost našich ozbrojených sil. Podstatná úprava bojových uskupení EU by měla vést k vytvoření robustnějšího a flexibilnějšího nástroje, například prostřednictvím individuálně uzpůsobených souborů sil zahrnujících pozemní, námořní a vzdušné složky, různých úrovní operační připravenosti a delších doby pohotovosti. Komplexní a úplný přehled všech dostupných prvků nám poskytne nezbytnou flexibilitu k tomu, abychom mohli naše síly přizpůsobit povaze dané krize a požadavkům a cílům dané operace, jak o nich rozhodne Rada, s využitím podstatně upravených bojových uskupení EU a vojenských sil a schopností členských států, nebo kombinace obojího.

V zájmu účinného nasazení se zavazujeme poskytnout související prostředky a nezbytné strategické podpůrné schopnosti, zejména strategickou přepravu, ochranu sil, zdravotnické prostředky, kybernetickou obranu, satelitní komunikaci a zpravodajství, sledování a průzkum. Tyto schopnosti budeme v případě potřeby rozvíjet. Pro velení a řízení využijeme předem určené národní operační velitelství nebo unijní útvar schopnosti vojenského plánování a vedení, jakmile dosáhne plné operační schopnosti. Zajistíme, aby ke schopnosti rychlého a efektivního nasazení této kapacity přispívaly pružnější mechanismy rozhodování a rozšířený rozsah společných nákladů (včetně nákladů na cvičení). V rámci EU zorganizujeme výcvik a cvičení s cílem zvýšit připravenost a interoperabilitu (rovněž v souladu se standardy NATO) všech prvků této kapacity. To je klíčové, chceme-li překonat překážky, s nimiž jsme se v minulosti potýkali.

Obecněji musíme také usilovat o větší flexibilitu **našich rozhodovacích procesů**, aniž by byla ohrožena politická a finanční solidarita. Využijeme proto potenciál, který poskytují Smlouvy o EU, včetně konstruktivního zdržení se hlasování. Zejména rozhodneme o praktických podmínkách provádění článku 44 Smlouvy o Evropské unii v souladu s rozhodovacím procesem SBOP, abychom umožnili skupině členských států, které jsou k tomu ochotny a schopny, plánovat a provádět misi nebo operaci na základě unijního rámce a pod politickým dohledem Rady.

Robustnější, flexibilnější a více modulární civilní a vojenské mise a operace SBOP by nám měly umožnit, abychom se rychle přizpůsobili novým hrozbám a výzvám a zvýšili efektivitu daných misí a operací, a to i s ohledem na nové bezpečnostní souvislosti a rostoucí přítomnost našich strategických konkurentů v oblastech operačního působení. Měly by být například schopny lépe doprovázet a podporovat bezpečnostní a obranné síly partnerů, jakož i poskytovat odbornou přípravu a poradenství v oblasti strukturálních reforem. Za tímto účelem dále přizpůsobíme náš stávající model vojenských misí a operací s cílem zvýšit jejich efektivitu přímo v terénu. Budeme se rovněž zabývat dalšími možnostmi poskytování cílenější poradenské podpory bezpečnostním a obranným organizacím partnerských zemí. Nástroje strategické komunikace by měly být dále posíleny, tak aby jimi bylo možné naše mise a operace lépe podporovat.

Prostřednictvím většího využití **Evropského mírového nástroje** může EU rychle poskytnout partnerům významnou pomoc, například poskytnutím vojenského vybavení, které často doplňuje výcvik zajišťovaný misemi SBOP. To lze učinit i podporou obranných schopností partnerů v době krize, jako je tomu v případě balíčku pomoci na podporu ukrajinských ozbrojených sil při obraně jejich územní celistvosti a svrchovanosti a při ochraně civilního obyvatelstva před nevyprovokovanou a neodůvodněnou agresí.

Členské státy EU významně přispívají k zajištění zájmů EU a míru a stability ve světě rovněž prostřednictvím různých forem spolupráce. Lepší koordinace mezi těmito iniciativami a opatřeními EU by měla vést k vzájemné podpoře a zvýšené efektivitě. V tomto ohledu by se naše mise a operace SBOP a *ad hoc* mise a operace pod evropským vedením působící ve stejné nebo sousední oblasti měly v souladu se svými mandáty vzájemně posilovat prostřednictvím operační koordinace, logistické podpory, sdílení zpravodajských informací a společných kapacit pro zdravotní evakuaci. To znamená rozvíjet užší spolupráci v místě působení v těchto oblastech, například v oblasti Sahelu, Afrického rohu a Hormuzského průlivu. EU by mohla dále podporovat *ad hoc* mise a operace pod evropským vedením, které slouží zájmům EU. Tyto mise a operace by mohly těžit z politické podpory EU a stavět na konkrétních výsledcích opatření pomoci financovaných prostřednictvím Evropského mírového nástroje.

Vzhledem k tomu, že námořní oblast je stále více předmětem sporů, zavazujeme se dále prosazovat naše zájmy na moři a posilovat námořní bezpečnost EU a členských států, mimo jiné zlepšením interoperability našich námořních sil prostřednictvím reálných cvičení v terénu a organizováním zastávek v evropských přístavech. Na základě stávajících zkušeností získaných v Guinejském zálivu a v severozápadní části Indického oceánu rozšíříme naši **koordinovanou námořní přítomnost** na další oblasti námořního zájmu, které mají dopad na bezpečnost EU, a budeme usilovat o případné přidružení relevantních partnerů. Rovněž zkonsolidujeme a patřičně dále rozvineme naše dvě námořní operace nasazené ve Středozemním moři a u pobřeží Somálska – námořních oblastech, které mají pro EU zásadní strategický význam.

Posílíme spolupráci a koordinaci v **letecké oblasti** tím, že dále rozvineme naši schopnost poprvé provádět letecké bezpečnostní operace EU, včetně úkolů letecké podpory, záchrany a evakuace, sledování a odstraňování následků katastrof. S cílem usnadnit koordinované využívání vojenských vzdušných prostředků na podporu misí a operací SBOP rovněž posílíme naši spolupráci a partnerství s unijními a multilaterálními strukturami a iniciativami v letecké oblasti, jako je evropské velitelství letecké dopravy.

Prostřednictvím našich **civilních misí SBOP** zásadním způsobem přispíváme k reformě právního státu, civilní správy, policie a bezpečnostního sektoru v krizových oblastech. Mají rovněž zásadní význam pro širší reakci EU na bezpečnostní výzvy prostřednictvím nevojenských prostředků, mimo jiné těch, které souvisejí s nelegální migrací, hybridními hrozbami, terorismem, organizovanou trestnou činností, radikalizací a násilným extremismem.

Pakt pro civilní SBOP nám pomáhá dále rozvíjet a posilovat naše civilní mise tak, aby mohly rychle a účinně reagovat na stávající a vyvíjející se hrozby a výzvy, které oslabují výkonný, soudní nebo legislativní systém v krizových oblastech, a řeší kritické nedostatky. Zajistíme, aby nasazení civilních misí bylo rychlejší, v souladu s paktem pro civilní SBOP. Konkrétně budeme schopni a připraveni nasadit do 30 dnů misí 200 civilních odborníků, a to za plného využití klíčového vybavení a logistiky v rámci režimu logistických služeb strategické rezervy a platformy pro podporu misí. Zvýšíme efektivitu, flexibilitu a reakceschopnost civilních misí, mimo jiné urychlením našeho rozhodování, posílením operačního plánování, zlepšením výběru a náborem personálu a zdokonalením nástrojů pro zajištění reakceschopnosti, včetně specializovaných týmů. Za tímto účelem budeme rovněž vycházet z výzkumu, vývoje a inovací. Naši civilní SBOP dále posílíme prostřednictvím nového paktu, který stanoví cíle týkající se druhu, počtu a velikosti civilních misí, prvků strukturovaného procesu rozvoje civilních schopností, jakož i synergií s dalšími nástroji EU.

Ke společnému řešení relevantních bezpečnostních výzev je nezbytná větší vzájemně prospěšná spolupráce mezi SBOP a aktéry EU v oblasti **spravedlnosti a vnitřních věcí** včetně agentur, jako jsou Europol, Eurojust, CEPOL a Evropská agentura pro pohraniční a pobřežní stráž (Frontex). Můžeme navázat na pozitivní zkušenosti, jako jsou zkušenosti získané v Libyi, na Ukrajině, v oblasti Sahelu a Afrického rohu nebo s buňkou zabývající se informacemi o trestné činnosti zřízenou v rámci námořní operace EU ve Středomoří. Za tímto účelem chceme v souladu s prioritami EU zvýšit synergie mezi aktéry v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a SBOP. To zahrnuje sdílení poznatků o situaci, pravidelné konzultace a výměny, jakož i po sobě jdoucí nebo vzájemně se doplňující nasazení uzpůsobená dané situaci. V zájmu zajištění náležitého zapojení rovněž posílíme spolupráci s vnitrostátními aktéry v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, a to i na politické úrovni.

Musíme postupně dále posílit naše civilní a vojenské struktury **velení a řízení**. Zajistíme, aby útvar schopnosti vojenského plánování a vedení byl plně schopen plánovat, řídit a velet v rámci úkolů bez výkonných pravomocí a operací s výkonnými pravomocemi, jakož i reálných cvičení v terénu. V této souvislosti navýšíme příslušný personál a zajistíme, abychom měli k dispozici nezbytné komunikační a informační systémy a požadované vybavení. Jakmile útvar schopnosti vojenského plánování a vedení dosáhne své plné operační schopnosti, měl by být považován za upřednostňovanou strukturu velení a řízení. Tím nebude dotčena naše schopnost nadále využívat předem určené národní operační velitelství. Rovněž bude posílen útvar schopnosti civilního plánování a vedení, aby se zvýšila jeho schopnost plánovat a řídit stávající a budoucí civilní mise a zajišťovat velení těmito misím. Spolupráce a koordinace mezi vojenskými a civilními strukturami bude posílena prostřednictvím společné podpůrné koordinační jednotky.

Jsme i nadále pevně odhodláni prosazovat a posilovat **lidskou bezpečnost** a dodržování a soulad s **mezinárodním humanitárním právem a mezinárodním právem v oblasti lidských práv** a ochranu civilního obyvatelstva včetně humanitárních pracovníků ve všech konfliktních situacích, jakož i další rozvoj unijní politiky náležité péče v tomto ohledu. Musíme zůstat odhodláni a zabránit všem pokusům o demontáž a oslabování mezinárodního práva. Budeme rovněž nadále přispívat k ochraně kulturního dědictví, mimo jiné prostřednictvím našich misí a operací SBOP.

Jsme pevně odhodláni plnit cíle EU v oblasti agendy týkající se **žen, míru a bezpečnosti**. Řešení genderových nerovností a genderově podmíněného násilí je jedním ze zásadních aspektů předcházení konfliktům a jejich řešení, jakož i z hlediska budování odolnosti vůči bezpečnostním hrozbám na komunitní úrovni. Vnější činnost EU, včetně civilních a vojenských misí a operací, by měla aktivně přispívat k posílení postavení žen a k předcházení sexuálnímu a genderově podmíněnému násilí a jejich řešení v rámci konfliktů a po jejich skončení, a to na základě práv a odlišných potřeb žen, mužů, dívek a chlapců. Dále budeme podporovat **genderovou rovnost** a systematicky na základě analýzy začleňovat genderové hledisko do všech civilních a vojenských akcí SBOP a souvisejícího plánování, přičemž se zaměříme i na rovnoprávné a smysluplné zastoupení žen ve všech funkcích včetně vedoucích pozic. Zavazujeme se rovněž plnit cíle EU týkající se agendy zaměřené na problematiku **dětí a ozbrojených konfliktů**. Vnější činnost EU hraje zásadní úlohu tím, že přispívá k tomu, aby bylo ukončeno závažné porušování práv dětí postižených konfliktem a aby se tomuto porušování předcházelo, a aby tak byly přerušeny cykly násilí, mimo jiné i prostřednictvím civilních a vojenských akcí SBOP.

Připravme se společně

Stane-li se členský stát na svém území obětí ozbrojeného napadení, mají ostatní členské státy vůči němu povinnost poskytnout pomoc všemi prostředky, které jsou v jejich moci, v souladu s článkem 51 Charty Organizace spojených národů. Tím není dotčena zvláštní povaha bezpečnostní a obranné politiky některých členských států. Závazky a spolupráce v této oblasti jsou v souladu se závazky v rámci Organizace Severoatlantické smlouvy, která zůstává pro ty členské státy, které jsou jejími členy, základem jejich společné obrany a fórem pro její provádění. Budeme i nadále investovat do **vzájemné pomoci** podle čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii, jakož i do **solidarity** podle článku 222 Smlouvy o fungování Evropské unie, zejména prostřednictvím častých cvičení.

Abychom zvýšili naši připravenost, budeme systematictěji provádět **předběžné plánování** založené na scénářích, posilovat včasné varování a přizpůsobovat operační scénáře, které odpovídají měnícím se hrozbám a výzvám, jimž čelíme. Předběžné plánování, které kombinuje geoprostorové a všechny další **zpravodajské informace**, vyústí v obecné civilní a vojenské plány, které budou přizpůsobovány a udržovány v závislosti na vývoji scénářů. V tomto ohledu posílíme spolupráci mezi EU a vnitrostátními operačními plánovači.

Unie může být efektivní pouze tehdy, bude-li mít k dispozici dostatečný a dobře vyškolený civilní a vojenský personál. Musíme posílit naše kapacity, klíčové podpůrné schopnosti a vybavení, abychom překlenuli rozdíl mezi úrovní našich ambicí a dostupnými **zdroji**. K naplnění našich ambicí a usnadnění **spravedlivého podílu** příspěvků na vojenské mise a operace je zapotřebí transparentnější a strukturovanější představa o civilním a vojenském personálu, který je k dispozici pro mise a operace SBOP, a to prostřednictvím včasných politických konzultací. Zavazujeme se, že budeme podporovat vytváření sil pro vojenské mise a operace, například zvýšením transparentnosti a předvídatelnosti rotace jednotek a rozšířením rozsahu společných nákladů v rámci Evropského mírového nástroje. Abychom zvýšili efektivitu našich misí bez výkonných pravomocí, uznáváme, že je třeba prodloužit dobu nasazení vyšších důstojníků, kteří mise vedou. Toto úsilí přispěje k plnění příslušných závazků přijatých zúčastněnými členskými státy v rámci stále strukturované spolupráce.

Připravenost a **interoperabilita** jsou klíčovými prvky naší reakce na hrozby a strategickou konkurenci. Častá civilní a vojenská **reálná cvičení v terénu** ve všech oblastech, jakož i posílené předběžné plánování, nám pomohou podstatně zvýšit naši připravenost, posílit interoperabilitu a podpořit společnou strategickou kulturu. Reálná cvičení v terénu v rámci EU s postupným zapojením útvaru schopnosti vojenského plánování a vedení utvoří zejména kapacitu EU pro rychlé nasazení a obecněji posílí naše postavení, přispějí k naší strategické komunikaci a posílí interoperabilitu, a to i s partnery.

Vojenská agrese Ruska vůči Ukrajině potvrdila naléhavou potřebu podstatně posílit **vojenskou mobilitu** našich ozbrojených sil v rámci Unie i mimo ni. Posílíme dopravní infrastrukturu dvojího užití v rámci transevropské dopravní sítě s cílem podpořit rychlý a plynulý pohyb vojenského personálu, materiálu a vybavení pro operační nasazení a cvičení, a to v úzké spolupráci s NATO a dalšími partnery. Dohodneme se na nových závazcích s cílem urychlit a harmonizovat přeshraniční postupy, určit způsoby, jak udržet rychlé přesuny velkého rozsahu, investovat do digitalizace našich ozbrojených sil a rozvíjet špičkové, energeticky účinné kapacity, které zaručí naši schopnost rychle reagovat a působit v netolerantním prostředí při zohlednění ústavních požadavků některých členských států. Naši práci na vojenské mobilitě propojíme rovněž s cvičeními ozbrojených sil členských států, a to table-top cvičeními a reálnými cvičeními v terénu.

Cíle

Naším cílem je stát se asertivnějším aktérem v oblasti bezpečnosti a obrany tím, že umožníme akce vyznačující se vyšší robustností, rychlostí a rozhodností, mimo jiné v zájmu odolnosti Unie a naší vzájemné pomoci a solidarity. Předběžné plánování bude normou a budou posíleny stávající velící a řídicí struktury. S pomocí reálných cvičení v terénu a integrovanějšího přístupu ke krizím budeme lépe připraveni.

Jednat

- Do roku 2025 bude plně funkční **kapacita EU pro rychlé nasazení**, která umožní rychlé nasazení modulární síly až 5 000 vojáků v netolerantním prostředí. Za tímto účelem se v roce 2022 dohodneme na operačních scénářích. Od roku 2023 přispějí k připravenosti a interoperabilitě pravidelná reálná cvičení v terénu.
- Do roku 2023 rozhodneme o praktických podmínkách pro provádění **článku 44 Smlouvy o Evropské unii**, abychom umožnili skupině členských států, které jsou k tomu ochotny a schopny, plánovat a provádět misi nebo operaci v rámci EU a pod politickým dohledem Rady.
- Do roku 2025 bude **útvár schopnosti vojenského plánování a vedení** schopen plánovat a provádět všechny vojenské mise bez výkonných pravomocí a dvě malé nebo středně velké operace s výkonnými pravomocemi, jakož i reálná cvičení v terénu. Jako další krok a po dosažení tohoto cíle budeme rovněž usilovat o další rozšíření naší schopnosti plánovat a provádět další mise bez výkonných pravomocí a výkonné operace.
- Dále **posílíme naše civilní a vojenské mise a operace SBOP**. Jako první krok, do poloviny roku 2022, dále přizpůsobíme náš stávající model vojenských misí s cílem zvýšit jejich účinnost přímo v terénu. Budeme rovněž zkoumat způsoby, jak posílit naše dvě námořní operace. Zároveň se budeme zabývat dalšími možnostmi poskytování cílené poradenské podpory bezpečnostním a obranným organizacím partnerských zemí.
- Posílíme **vzájemnou podporu mezi misemi a operacemi SBOP a ad hoc misemi a operacemi pod evropským vedením** v souladu s jejich příslušnými mandáty. Do konce roku 2022 vytvoříme jako první krok vazby v místě působení, například mezi operací EUNAVFOR Atalanta a evropskou misí pro informovanost v námořní oblasti v Hormuzském průlivu, jakož i v oblasti Sahelu.
- Na základě zkušeností s koncepcí **koordinované přítomnosti na moři** v Guinejském zálivu a jejího rozšíření na severozápad Indického oceánu od druhé poloviny roku 2022 zvážíme další námořní oblasti zájmu.
- Do roku 2023 se dohodneme na vojenské koncepci **operací k zajištění letecké bezpečnosti**, včetně letecké podpory, záchrany a evakuace, dohledu a pomoci při katastrofách.

- Do poloviny roku 2023 přijmeme nový **pakt pro civilní SBOP**, který dále zvýší účinnost našich misí a pomůže rozvíjet nezbytné civilní schopnosti. Budeme rovněž dále posilovat spolupráci mezi příslušnými aktéry EU a členských států v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí a SBOP. Budeme moci do 30 dnů nasadit **civilní misi SBOP** složenou z 200 plně vybavených odborníků, a to i ve složitých prostředích.
- Budeme systematicky začleňovat **lidská práva a genderové hledisko** do všech civilních a vojenských akcí SBOP a zvyšovat počet žen ve všech funkcích včetně vedoucích pozic. Do roku 2023 posílíme naši síť poradců pro otázky lidských práv a genderovou rovnost v rámci našich misí a operací SBOP.

Připravit

- Budeme pokračovat v pravidelných cvičeních s cílem dále posílit v souladu s čl. 42 odst. 7 Smlouvy o Evropské unii naši **vzájemnou pomoc** v případě ozbrojeného napadení. Od roku 2022 budou zahrnovat i pravidelná kybernetická cvičení.
- Počínaje rokem 2023 budeme pořádat pravidelná **reálná cvičení v terénu** ve všech oblastech za postupného zapojení útvaru schopnosti vojenského plánování a vedení. Tato cvičení budou rovněž kombinovat civilní a vojenské složky SBOP.
- Do roku 2022 se dohodneme na **registru cyklu rotace vojsk** pro vojenské mise a operace SBOP a posílíme včasné politické odhady potřeby nasazení sil pro civilní a vojenské mise a operace SBOP.
- Do roku 2023 a s ohledem na návrhy týkající se kapacity EU pro rychlé nasazení do roku 2023 znovu posoudíme rozsah a definici **společných nákladů** s cílem posílit solidaritu a podnítit účast na vojenských misích a operacích, jakož i náklady spojené s cvičením.
- Do konce roku 2022 přijmeme nové závazky s cílem podstatně posílit **vojenskou mobilitu** a investovat do ní a dohodneme se na ambiciózním revidovaném akčním plánu. To bude zahrnovat nová opatření v oblastech, jako je digitalizace, zvýšení kybernetické odolnosti dopravní infrastruktury a jejích podpůrných systémů, jakož i využívání umělé inteligence a letecké a námořní přepravy ke zlepšení vojenské mobility v rámci EU i mimo ni. Do budoucna budeme dále zvyšovat a posilovat investice do vojenské mobility¹.
 - Okamžitě urychlíme realizaci projektů dopravní infrastruktury dvojího užití, mimo jiné tím, že předsuneme rozpočet na vojenskou mobilitu v rámci akčního plánu o vojenské mobilitě a Nástroje pro propojení Evropy.
 - Do konce roku 2022 zahájíme analýzu schopnosti dopravní infrastruktury EU k udržení rychlých rozsáhlých pohybů.
 - Do roku 2025 dokončíme zlepšení a harmonizaci přeshraničních postupů.

¹ Tím nebude dotčen příští víceletý finanční rámec EU.

3. ZAJISTIT BEZPEČNOST

Musíme se co nejlépe připravit na rychle se objevující výzvy tím, že: Naši strategičtí konkurenti na nás cílí celou řadu nástrojů a testují naši **odolnost** v kybernetické a vesmírné oblasti s cílem oslabit naši **bezpečnost** a aktivně narušit náš bezpečný přístup k námořnímu, vzdušnému, kybernetickému a kosmickému prostoru. Stále více čelíme hrozbám hybridní povahy. Přetrvávající výzvou navíc zůstávají nadnárodní hrozby, jako je terorismus a šíření zbraní. Musíme důrazně posílit naši odolnost lepším předvídaním a odhalováním těchto hrozeb a lepší reakcí. V tomto ohledu pomůže pravidelný a strukturovaný přezkum naší analýzy hrozeb, jedná se však pouze o jeden prvek.

Posílení našeho včasného varování, zpravodajského obrazu a zabezpečených komunikací

Budeme více investovat do sdílené analýzy, abychom zlepšili naše **poznatky o situaci** a **strategický výhled**, a to na základě našeho systému včasného varování a mechanismu pro mapování horizontu. Posílíme naše poznatky o situaci založené na zpravodajských informacích a příslušné kapacity EU, zejména v rámci **společné zpravodajsko-analytické složky EU**, jakož i Satelitního střediska EU. To nás rovněž přivede blíže k **společné strategické kultuře** a přispěje k důvěryhodnosti EU jako strategického aktéra. Musíme zachovat naši špičkovou úroveň při zajišťování autonomního rozhodování EU, a to i na základě geoprostorových dat. Posílíme úlohu společné zpravodajsko-analytické složky EU coby jednotného kontaktního místa pro příspěvky strategického zpravodajství z civilních a vojenských zpravodajských složek a bezpečnostních služeb členských států. Usnadní se tak výměna strategických zpravodajských informací, abychom mohli lépe reagovat na výzvy, kterým čelíme, a poskytovat lepší služby činitelům s rozhodovací pravomocí v orgánech EU a členských státech.

Vzhledem k tomu, že orgány EU stále častěji čelí kybernetickým útokům nebo pokusům o narušení jejich systémů, musí EU posílit ochranu svých nejdůležitějších procesů, aktiv a informací a zajistit, aby se mohla spolehnout na spolehlivé a důvěryhodné informace a adekvátní evropské komunikační systémy. Posílený zpravodajský obraz bude vyžadovat posílené **zabezpečené komunikace**. Za tímto účelem zefektivníme bezpečnostní pravidla a předpisy a posílíme společný přístup členských států a orgánů, institucí a agentur EU, jakož i misí a operací SBOP k ochraně informací, infrastruktury a komunikačních systémů. To bude vyžadovat investice do nejmodernějšího evropského technického vybavení, infrastruktury a odborných znalostí. V návaznosti na Strategii kybernetické bezpečnosti EU vyzýváme orgány, instituce a jiné subjekty EU, aby přijaly další normy a pravidla týkající se informací a kybernetické bezpečnosti, jakož i ochrany utajovaných informací EU a citlivých neutajovaných informací, a usnadnily tak zabezpečené výměny informací s členskými státy.

Hybridní hrozby, diplomacie v oblasti kybernetiky a zahraniční manipulace s informacemi a vměšování

Podstatným způsobem posílíme naši **odolnost a schopnost bojovat proti hybridním hrozbám**, kybernetickým útokům a zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování. Státní i nestátní zahraniční aktéři neustále zdokonalují a tím posilují svou taktiku, techniky a postupy, jako je instrumentalizace nelegální migrace, právní válka, jakož i nátlak, jehož cílem je naše hospodářská a energetická bezpečnost. Široká škála stávajících a případných nových nástrojů EU bude proto sloučena do širšího **souboru hybridních nástrojů EU**. Tento soubor nástrojů by měl poskytnout rámec pro koordinovanou reakci na hybridní kampaně, které se dotýkají EU a jejích členských států, a měl by zahrnovat například opatření prevence, spolupráce, restrikcí a obnovy, jakož i posílit solidaritu a vzájemnou pomoc. Členské státy mohou navrhnout koordinovanou atribuci hybridních činností, přičemž uznávají, že atribuce je svrchovanou vnitrostátní výsadou. Naše reakce vyžaduje plnou mobilizaci všech příslušných civilních a vojenských nástrojů podle potřeby a na základě vnějších a vnitřních politik. Musí rovněž vycházet ze společného chápání a posouzení těchto hrozeb. Proto posílíme naši schopnost tyto hrozby a jejich zdroje odhalovat, identifikovat a analyzovat. V tomto ohledu bude společná zpravodajsko-analytická složka (SIAC), zejména **středisko pro hybridní hrozby**, zajišťovat výhled a poznatky o situaci. V rámci tohoto širšího souboru hybridních nástrojů EU musíme posílit naši **společenskou a ekonomickou odolnost**, chránit kritickou infrastrukturu, jakož i naše demokratická zřízení a unijní a vnitrostátní volební procesy. Vytvoříme rovněž **týmy rychlé reakce EU na hybridní hrozby**, které budou moci být přizpůsobeny daným hrozbám a budou čerpat z příslušných odvětvových odborných civilních a vojenských znalostí na vnitrostátní a unijní úrovni na podporu schopnosti členských států, misí a operací SBOP a partnerských zemí bojovat proti hybridním hrozbám. Zajistíme synergie a prozkoumáme další možnosti spolupráce s NATO v boji proti hybridním hrozbám.

Musíme být rovněž schopni rychle a rázně reagovat na kybernetické útoky, jako jsou státem podporované nepřátelské kybernetické činnosti zaměřené na kritickou infrastrukturu a ransomwarové útoky, a bojovat proti nim. Za tímto účelem posílíme naši schopnost kybernetické útoky koordinovaně identifikovat a analyzovat. Posílíme **soubor nástrojů EU pro diplomacii v oblasti kybernetiky** a plně využijeme všech jeho nástrojů, včetně preventivních opatření a sankcí vůči vnějším aktérům za nepřátelské činnosti v kyberprostoru namířené proti Unii a jejím členským státům. Budeme přispívat k úsilí společné kybernetické jednotky EU s cílem posílit společnou informovanost o situaci a spolupráci mezi orgány EU a členskými státy.

Budeme rozhodně reagovat na zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování, jak jsme učinili prostřednictvím rozhodných a koordinovaných opatření proti dezinformační kampani Ruska v souvislosti s jeho vojenskou agresí vůči Ukrajině. Budeme tak činit nadále v plném souladu s vnitřními politikami EU tím, že dospějeme ke společnému chápání této výzvy, jakož i dále rozvineme řadu nástrojů k efektivnímu odhalování a analýze této hrozby a reakci a k zajištění toho, že se budou od pachatelů těchto činů vymáhat náklady. S cílem posílit odolnost naší společnosti rovněž posílíme přístup k důvěryhodným informacím a svobodným a nezávislým sdělovacím prostředkům v celé Unii. Za tímto účelem a dle výzvy Akčního plánu pro evropskou demokracii vytvoříme **soubor nástrojů EU pro boj proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování**, a to i v rámci našich misí a operací SBOP. Posílí naše možnosti reakce, naše kapacity v oblasti odolnosti a spolupráci jak v rámci EU, tak na podporu partnerských zemí, a zlepší informovanost o situaci prostřednictvím systému včasného varování. Budeme rovněž rozvíjet společný operační mechanismus pro volební procesy a případné určení volební infrastruktury jako kritické infrastruktury. Budeme i nadále spolupracovat s podobně smýšlejícími partnery, jako je NATO, skupina G7, jakož i občanská společnost a soukromý sektor, a zvýšíme naše úsilí v rámci OSN.

Zajistit přístup do strategických oblastí

Budeme dále rozvíjet **politiku EU v oblasti kybernetické obrany** s cílem chránit před kybernetickými útoky, odhalovat je, zabraňovat jim a odstrašovat od nich. Tato politika podpoří výzkum a inovace, podníká průmyslovou základnu EU a podpoří vzdělávání a odbornou přípravu s cílem zajistit, abychom byli připraveni jednat. Posílí spolupráci mezi aktéry EU a členských států v oblasti kybernetické obrany a vytvoří mechanismy pro mobilizaci schopností na úrovni EU, a to i v rámci misí a operací SBOP. Posílí rovněž spolupráci s podobně smýšlejícími partnery v oblasti kybernetické obrany, zejména s NATO. Nový **akt o evropské kybernetické odolnosti** posílí náš společný přístup ke kybernetické infrastruktuře a normám. Budeme usilovat o vytvoření evropské infrastruktury bezpečnostních operačních středisek.

V souladu se strategií kybernetické bezpečnosti EU 2020 rozvineme **kybernetickou pozici** Unie tím, že posílíme naši schopnost předcházet kybernetickým útokům prostřednictvím budování kapacit, rozvoje schopností, odborné přípravy, cvičení, zvýšené odolnosti a rozhodným reagováním na kybernetické útoky proti Unii, jejím orgánům a členským státům s využitím všech dostupných nástrojů EU. Budeme dále signalizovat naše odhodlání poskytnout okamžitou a dlouhodobou reakci aktérům hrozeb, kteří se snaží EU a jejím partnerům odepřít zabezpečený a otevřený přístup do kyberprostoru. Budeme podporovat naše partnery při zvyšování jejich kybernetické odolnosti a v případě kybernetických krizí nasadíme odborníky ze struktur EU a členských států, aby nabídli podporu. Pravidelnými cvičeními v kybernetické oblasti přispějeme k dalšímu zvyšování solidarity a vzájemné pomoci. Posílíme své **kapacity v oblasti kybernetických zpravodajských informací**, abychom zvýšili naši kybernetickou odolnost, a rovněž poskytneme účinnou podporu našim civilním a vojenským misím a operacím SBOP, jakož i našim ozbrojeným silám. Zvýšíme interoperabilitu a sdílení informací prostřednictvím spolupráce mezi vojenskými skupinami pro reakci na počítačové hrozby (Mil CERT), jakož i při provádění obranných operací v kyberprostoru. Uznáváme, že posílení naší kybernetické bezpečnosti je cestou, jak zvýšit efektivitu a bezpečnost našeho úsilí na pevnině, ve vzduchu, na moři a v kosmickém prostoru.

Naše svoboda jednání závisí na bezpečném, zabezpečeném a autonomním přístupu do **oblasti vesmíru**. Musíme být připraveni na větší soutěž a konkurenci v kosmickém prostředí. Vzhledem k rostoucí závislosti na kosmických systémech a službách jsme zranitelnější vůči nezodpovědnému a nebezpečnému chování strategických konkurentů. Narůstající množství objektů na oběžné dráze a kosmického smetí rovněž zvyšuje rizika a napětí. Kosmický program EU a další kosmická infrastruktura Unie a jejích členských států přispívají k naší odolnosti. Poskytují klíčové služby, které nahrazují nebo doplňují pozemní infrastrukturu pro pozorování Země, družicovou navigaci nebo telekomunikace. Kosmické systémy EU by měly nabízet globální konektivitu aktérům v oblasti bezpečnosti a obrany. Za tímto účelem budeme pracovat na návrhu globálního zabezpečeného kosmického komunikačního systému EU, mimo jiné prostřednictvím programu Unie pro zabezpečenou konektivitu na období 2023–2027.

Uznáváme, že kosmické prostředky EU spadají pod civilní kontrolu, a oceňujeme význam kosmického programu EU, a proto je naléhavě nutné doplnit stávající kosmickou strategii a posílit rozměr bezpečnosti a obrany Unie ve vesmíru. Nová **kosmická strategie EU pro bezpečnost a obranu** nám pomůže dospět ke společnému chápání rizik a hrozeb souvisejících s vesmírem, rozvinout reakční schopnosti umožňující lepší a rychlejší reakci na krize, posílit naši odolnost a rovněž plně využít výhod a příležitostí spojených s kosmickou oblastí. Tato strategie by měla zahrnovat mimo jiné politický, operativní, diplomatický a správní rozměr.

Budeme i nadále investovat do **získávání poznatků o situaci ve vesmíru**, abychom lépe pochopili a omezili kosmická rizika, hrozby a slabá místa. Posílíme inovace dvojího užití a budeme investovat do rozvoje schopností, aby Evropa měla zajištěný autonomní přístup do vesmíru. V koordinaci s Evropskou obrannou agenturou a Evropskou kosmickou agenturou budeme chránit kosmické dodavatelské řetězce a investovat do kritických kosmických technologií. Posílíme rovněž odolnost souvisejících evropských dodavatelských řetězců s cílem zajistit integritu, bezpečnost a provoz kosmické infrastruktury. Budeme úzce spolupracovat s partnery na snižování hrozeb v souladu s úsilím probíhajícím v rámci OSN, pokud jde o vypracování norem, pravidel a zásad odpovědného chování v kosmickém prostoru. Budeme pracovat na společném přístupu EU k řízení kosmického provozu, přičemž budeme vycházet ze společného sdělení Komise a vysokého představitele. Budeme provádět cvičení s cílem vyzkoušet odolnost našich kosmických kapacit a určit nezbytné prostředky k řešení slabých míst, aby bylo možné rychle a rozhodně reagovat na hrozby související s vesmírem v případě mimořádné události nebo krize. V návaznosti na validaci mechanismu systému Galileo pro reakce na hrozby jej rozšíříme o další složky kosmického programu EU. Naším cílem je rovněž dále posílit solidaritu, vzájemnou pomoc a reakci na krize v případě útoků vedených z kosmického prostoru nebo hrozeb pro kosmické prostředky, a to i prostřednictvím cvičení.

Vzdušný prostor má zásadní význam pro zabezpečení našich území a obyvatel, jakož i pro mezinárodní obchod a cestovní ruch. Státní a nestátní subjekty ohrožují naši bezpečnost jak na území EU, tak mimo ni, například únosy civilních letadel, jakož i rostoucím využíváním dronů a nových technologií. Vyspělé vojenské schopnosti, jako jsou bezpilotní vzdušné prostředky, letecké obrany středního a dlouhého doletu a moderní letadla, se šíří po celém světě a stále více ohrožují bezpečné a neomezené využívání vzdušného prostoru. Volný a bezpečný přístup do vzdušného prostoru je rovněž ohrožován strategiemi našich konkurentů zaměřenými na zamezení přístupu a odříznutí oblasti, zejména v našem sousedství. V úzké spolupráci s příslušnými zainteresovanými stranami v oblasti civilního letectví a s NATO budeme pokračovat ve strategických úvahách s cílem zachovat náš nerušený přístup do vzdušného prostoru.

Na základě aktualizace strategie EU pro námořní bezpečnost a jejího akčního plánu budeme dále investovat do naší **námořní bezpečnosti** a globální přítomnosti, a zajistíme tak neomezený přístup na volné moře a námořní komunikační trasy, jakož i dodržování mezinárodního mořského práva. Provokativní nezákonné činy na moři, trestná činnost, jako je pirátství, nelegální obchod, spory týkající se námořních oblastí a nepřiměřené nároky, odpírání přístupu a hybridní hrozby – to vše ohrožuje naši námořní bezpečnost. V zájmu ochrany našich námořních zájmů a kritické námořní infrastruktury včetně mořského dna zlepšíme naši schopnost shromažďovat a poskytovat přesné informace a zpravodajství s cílem posílit informovanost o situaci, mimo jiné sdílením informací mezi civilními a vojenskými subjekty. Za tímto účelem budeme i nadále rozvíjet společná operační řešení, schopnosti a technologická řešení, mimo jiné co nejlepším využitím rámce stále strukturované spolupráce. Budeme dále rozvíjet mechanismus **koordinované přítomnosti na moři** a posílíme interakce a koordinaci mezi našimi námořními operacemi SBOP a příslušnými aktéry. Abychom zvýšili naši námořní připravenost a odolnost, budeme pořádat pravidelná námořní cvičení námořnictva a pobřežní stráže členských států. Budeme rovněž plně využívat naši politiku partnerství v námořní oblasti, například prostřednictvím zastávek v přístavech, odborné přípravy a cvičení, jakož i budování kapacit.

Boj proti terorismu

Posílíme naši reakci s cílem lépe **předcházet terorismu a bojovat proti němu**. S využitím nástrojů SBOP i dalších nástrojů budeme podporovat partnerské země, mimo jiné prostřednictvím diplomatické angažovanosti a politického dialogu, stabilizačního úsilí, programů pro prevenci a potírání násilného extremismu a spolupráce v oblasti právního státu, při prosazování plného dodržování lidských práv a mezinárodního práva. Posílíme angažovanost se strategickými partnery, včetně OSN a dalších mnohostranných fór, jako je Globální fórum pro boj proti terorismu a celosvětová koalice proti Dá'iš. Budeme se rovněž zabývat novým vývojem, jako je využívání nových technologií k financování terorismu a šíření teroristického obsahu online. Dále posílíme naši síť odborníků na boj proti terorismu v delegacích EU.

Prosazování odzbrojení, nešíření a kontroly zbraní

Budeme prosazovat, podporovat a dále posilovat rámec pro **odzbrojování, nešíření a kontrolu zbraní**. Budeme i nadále podporovat ústřední úlohu Smlouvy o nešíření jaderných zbraní a zdůrazňovat potřebu dodržovat všechny povinnosti z ní vyplývající, jakož i závazky přijaté na předchozích hodnotících konferencích, včetně potřeby konkrétního pokroku směrem k plnému provedení článku VI, přičemž konečným cílem je úplné odstranění jaderných zbraní. Jsme odhodláni usilovat o bezpečnější svět pro všechny v souladu s cíli Smlouvy, a to způsobem, který podporuje mezinárodní stabilitu, mír a bezpečnost. Musíme zvýšit své kapacity kontroly nehmotných transferů a v případě potřeby i kontroly předávání vědeckých poznatků. Součástí tohoto úsilí je i ochrana a posílení stávajících režimů kontroly vývozu. Tváří v tvář novým výzvám vyplývajícím z nových technologií je EU i nadále odhodlána zachovat architekturu odzbrojení, nešíření a kontroly zbraní. V tomto ohledu má zásadní význam rovněž koordinovaný přístup spolu s partnery.

Pokud jde o kontrolu zbraní, EU a její členské státy zintenzivní výměny a úsilí týkající se možných řešení v oblasti kontroly zbraní, s ohledem na své bezpečnostní zájmy a v úzké koordinaci s partnery, zejména se Spojenými státy a s NATO. Na této problematice budeme dále pracovat. Budeme i nadále vyzývat k omezení strategických i nestrategických zbraní ze strany států s největším jaderným arzenálem prostřednictvím nových dohod START, rozmístěných jaderných zbraní, a k dalším diskusím o opatřeních k budování důvěry, ověřování, transparentnosti jaderných doktrín a strategických opatřeních ke snížení rizik.

Zvyšování odolnosti vůči změně klimatu, katastrofám a mimořádným událostem

Změna klimatu a zhoršování stavu životního prostředí nejsou jen hrozbou samy o sobě, nýbrž i multiplikátory rizik. Globální oteplování vede k **častějším a extrémním povětrnostním událostem a přírodním katastrofám**, jakož i ke zhoršování stavu ekosystémů po celém světě, které zvyšuje zranitelnost a expozici. To zvyšuje potenciál sociální, hospodářské a politické nestability a konfliktů v nestabilních zemích. Změna klimatu a zhoršování stavu životního prostředí mají dopad na klíčovou energetickou infrastrukturu, zemědělské činnosti a nedostatek přírodních zdrojů, což prohlubuje stávající sociální nerovnosti a vystavuje zranitelné komunity novým druhům rizik. Má proto přímý dopad i na naši bezpečnost a obranu. Transformace na klimaticky neutrální ekonomiky může mít sociální, hospodářské a politické dopady, které mohou podněcovat situace náchylné ke konfliktům. Posuzujeme dále různé dopady změny klimatu a zhoršování stavu životního prostředí na globální a regionální bezpečnost, jakož i na naše ozbrojené síly a mise a operace SBOP. Přizpůsobíme odvětví bezpečnosti a obrany Unie a naše závazky v rámci SBOP a zvýšíme energetickou účinnost a zefektivníme využívání zdrojů, a dále snížíme environmentální stopu našich misí a operací SBOP v souladu s cílem Unie, jímž je dosáhnout klimatické neutrality do roku 2050 v rámci Zelené dohody pro Evropu, aniž by se snížila operační účinnost. Za tímto účelem ve větší míře posílíme úlohu zelených technologií a udržitelné digitalizace v rámci ozbrojených sil a odvětví obrany. Otázky změny klimatu a životního prostředí rovněž začleníme do našich civilních a vojenských misí a operací SBOP. Dále posílíme naše analytické kapacity a systémy včasného varování, pokud jde o konkrétní bezpečnostní výzvy vyvolané změnou klimatu a globálním přechodem na klimaticky neutrální oběhové hospodářství, které efektivně využívá zdroje.

Zásadní význam má integrovaný přístup k reakci na závažné krize. Pandemie COVID-19 i krize v Afghánistánu zdůraznily význam rozvinutí větší schopnosti **záchrany a evakuace** našich občanů, kteří jsou ohroženi za našimi hranicemi. Vyzdvihly též důležitou úlohu, již mohou hrát ozbrojené síly během **komplexních krizí**. Vojenské subjekty v členských státech mohou mobilizovat významné prostředky na podporu civilních aktérů reakce na katastrofy v oblastech, jako je logistická, lékařská a bezpečnostní podpora a infrastruktura. S využitím stávajících struktur Vojenského štábu EU, jako je útvar EU pro plánování přesunů, a mechanismů Komise pro humanitární pomoc a pomoc při katastrofách zlepšíme schopnosti vojenské pomoci, jakož i účinnou koordinaci mezi civilními a vojenskými orgány na vnitrostátní a unijní úrovni. Tím se zajistí, že v krajním případě budou vojenské subjekty připraveny pomáhat civilním orgánům při budoucích mimořádných událostech a katastrofách. Vojenský štáb EU může rovněž přispívat ke koordinaci logistické podpory a pomoci členským státům a třetím zemím v případě krize, jakož i k provádění nástrojů EU, jako je Evropský mírový nástroj nebo – na žádost členských států – doložka o vzájemné pomoci, v souladu se Smlouvou o Evropské unii. Rovněž budou přezkoumány a posíleny mechanismy ESVČ pro reakci na krize, naše konzulární podpora a bezpečnost v terénu s cílem lépe pomáhat členským státům v jejich úsilí o ochranu a záchranu jejich občanů v zahraničí, jakož i v zájmu podpory našich delegací EU v situacích, kdy potřebují evakuovat personál. Ve spolupráci s mechanismem civilní ochrany Unie podpoříme civilní pomoc při katastrofách a musíme zajistit, abychom byli schopni bezpečně evakuovat naše občany z míst zasažených přírodními katastrofami i katastrofami způsobenými člověkem. V této souvislosti rovněž posílíme koordinaci s OSN a NATO.

Cíle

Musíme se co nejlépe připravit na rychle se objevující výzvy. Podstatně posílíme naši odolnost. Sloučíme naše nástroje, abychom mohli lépe bojovat proti hybridním hrozbám tím, že vytvoříme soubor hybridních nástrojů. To také znamená, že posílíme naši kybernetickou obranu a kybernetickou bezpečnost, jakož i naši schopnost odrazovat od zahraniční manipulace s informacemi a vměšování a bojovat proti nim. Nadto musíme být s to zajišťovat náš přístup a přítomnost na volném moři, ve vzdušném prostoru a ve vesmíru. Naším cílem je dále zvyšovat odolnost vůči rizikům souvisejícím se změnou klimatu, katastrofám způsobeným člověkem a přírodním katastrofám a současně usilovat o klimaticky neutrální přítomnost EU přímo v terénu. Posílíme též naši schopnost zachraňovat a evakuovat naše občany, kteří jsou v ohrožení za našimi hranicemi. Tyto snahy přispívají k posílení naší solidarity a vzájemné pomoci.

Zpravodajské informace a zabezpečená komunikace

- Do konce roku 2022 provede společná zpravodajsko-analytická složka (SIAC) v úzké spolupráci se zpravodajskými službami členských států přezkum **analýzy hrozeb EU**. Tyto pravidelné a strukturované přezkumy budou prováděny nejméně jednou za tři roky nebo dříve, pokud si to vyžádají měnící se strategické a bezpečnostní souvislosti.
- Do roku 2025 posílíme **společnou zpravodajsko-analytickou složku** navýšením zdrojů a kapacit. Do roku 2025 rovněž posílíme **Satelitní středisko EU** s cílem podpořit naši nezávislou geoprostorovou zpravodajskou kapacitu.
- V zájmu usnadnění výměny informací včetně utajovaných informací vyzýváme orgány, instituce a jiné subjekty EU, aby v roce 2022 přijaly další **normy a pravidla pro zajištění kybernetické bezpečnosti a bezpečnosti informací**.

Hybridní hrozby, diplomacie v oblasti kybernetiky a zahraniční manipulace s informacemi a vměšování

- V roce 2022 vypracujeme soubor **hybridních nástrojů EU**, jenž by měl poskytnout rámec pro koordinovanou reakci na hybridní kampaně, které se dotýkají EU a jejích členských států, zahrnující například preventivní, kooperativní, stabilizační, omezující opatření a opatření na podporu **oživení**, solidární podporu a vzájemnou pomoc. Budou v něm zahrnuty stávající i případné nové nástroje, včetně vytvoření unijních týmů rychlé hybridní reakce, které podpoří schopnost členských států, misí a operací SBOP a partnerských zemí bojovat proti hybridním hrozbám. Na základě základních hodnot odvětvové hybridní odolnosti EU a aktuální bezpečnostní situace identifikujeme nedostatky, potřeby a kroky k jejich řešení. Rovněž bude přezkoumán operační protokol EU pro boj proti hybridním hrozbám (EU Playbook).
- V roce 2022 dále posílíme **soubor nástrojů pro diplomacii v oblasti kybernetiky**, zejména prověřením dalších opatření v oblasti reakce.

- V roce 2022 vytvoříme **soubor nástrojů proti zahraniční manipulaci s informacemi a vměšování**. Tím se posílí naše schopnost tyto hrozby detekovat, analyzovat a reagovat na ně, mimo jiné tím, že se budou vymáhat náklady od pachatelů. Dále posílíme strategické komunikační schopnosti EU a schopnosti EU bojovat s dezinformacemi. Do roku 2023 vytvoříme vhodný mechanismus pro systematické shromažďování údajů o incidentech za pomoci specializovaného datového prostoru za účelem dosažení společného chápání zahraniční manipulace s informacemi a vměšování. Do roku 2024 budou všechny mise a operace SBOP plně vybaveny schopnostmi a zdroji pro nasazení příslušných nástrojů z tohoto souboru.

Strategické oblasti

- V roce 2022 budeme dále rozvíjet **politiku EU v oblasti kybernetické obrany** s cílem chránit před kybernetickými útoky, odhalovat je, zabraňovat jim a odstrašovat od nich. V roce 2022 bude navržen nový **akt o evropské kybernetické odolnosti** a bude pokračovat práce na **společné kybernetické jednotce**.
- Do konce roku 2023 přijmeme **kosmickou strategii EU pro bezpečnost a obranu**. Do konce roku 2022 zahájíme validaci mechanismu systému Galileo pro reakce na hrozby a rozšíříme jej o další složky programu. Do konce roku 2022 prozkoumáme využití mechanismů solidarity, vzájemné pomoci a reakce na krizi v případě útoků vedených z kosmického prostoru nebo hrozeb pro kosmické prostředky. Za tímto účelem budeme také provádět cvičení, v jejichž rámci bude testována solidarita a reakce na události a incidenty v kosmickém prostoru, což dále podpoří náš společný strategický přístup k vesmíru.
- Na základě aktualizované strategie EU pro námořní bezpečnost do roku 2025 dále rozvineme a posílíme mechanismy EU pro zvyšování povědomí o **námořní bezpečnosti**, jako je společné prostředí pro sdílení informací a námořní dohled (MARSUR), s cílem posílit interoperabilitu, usnadnit rozhodování a podpořit lepší operativní účinnost. Dále zviditelníme naši námořní přítomnost v rámci EU i mimo ni, mimo jiné prostřednictvím zastávek v přístavech, odborné přípravy a cvičení, jakož i budování kapacit.
- Do konce roku 2022 budeme v oblasti **vzdušného prostoru** pokračovat ve strategické reflexi s cílem zajistit volný, bezpečný a zabezpečený přístup Evropy ke vzdušnému prostoru.

Boj proti terorismu

- Posílíme angažovanost se strategickými partnery a na mnohostranných fórech a dále posílíme síť odborníků na boj proti terorismu v delegacích EU. Do začátku roku 2023 přezkoumáme nástroje a programy EU, které přispívají k budování kapacit partnerů pro boji proti terorismu, s cílem zvýšit jejich účinnost, mimo jiné bojem proti financování terorismu.

Prosazování odzbrojení, nešíření a kontroly zbraní

- Do roku 2023 posílíme konkrétní **opatření EU na podporu cílů v oblasti odzbrojení, nešíření a kontroly zbraní**. Zejména posílíme podporu partnerům a pomůžeme jim plně provádět sankce a kontrolní postupy. Budeme i nadále vyzývat k uzavření dohod po skončení platnosti nové smlouvy START.

Změna klimatu, katastrofy a mimořádné události

- Do konce roku 2023 vypracují členské státy s ohledem na plné provádění plánu pro **změnu klimatu a obranu** národní strategie pro přípravu ozbrojených sil na změnu klimatu. Do roku 2025 budou mít všechny mise a operace SBOP poradce pro životní prostředí a budou podávat zprávy o své environmentální stopě.
- Zlepšíme **schopnost ozbrojených sil členských států podporovat civilní orgány** v mimořádných situacích, a to jak ve fázi plánování, tak ve fázi provádění, a zároveň posílíme koordinaci mezi civilními a vojenskými orgány na všech úrovních. Součástí tohoto úsilí budou společná reálná cvičení v terénu zahrnující scénáře týkající se pomoci při katastrofách, jakož i humanitární pomoci v souladu s humanitárními zásadami. Do roku 2023 posílíme **struktury ESVC pro reakci na krize včetně situačního střediska EU** s cílem posílit naši schopnost reagovat na složité mimořádné události, jako jsou evakuační a záchranné operace v zahraničí, a to v úzké spolupráci se Střediskem pro koordinaci odezvy na mimořádné události.

4. INVESTOVAT

V souladu s versailleským programem a ohledem na výzvy, kterým čelíme, v zájmu lepší ochrany našich občanů a při současném uznání zvláštní povahy bezpečnostní a obranné politiky některých členských států musíme rozhodně investovat více a lépe do obranných schopností a inovativních technologií, a to na úrovni EU i na úrovni jednotlivých členských států. Musíme posílit naše obranné schopnosti a připravit naše vojenské síly na výzvy světa, s nímž jsme konfrontováni. Musíme být odvážnější a rychlejší při odstraňování kritických **nedostatků ve schopnostech**, překonávání roztržičnosti, dosažení plné interoperability našich sil a posílení odolné, konkurenceschopné a inovativní evropské technologické a průmyslové základny obrany v celé Unii, která také zajišťuje přeshraniční účast malých a středních podniků. Jsme si vědomi toho, že větší investice do rozvoje kooperačních schopností zajistí větší účinnost zvyšováním úspor z rozsahu a vyšší efektivitu při jednání. Podpoří též evropské inovátory a výrobce. Dosažení technologické suverenity v některých kritických technologických oblastech, zmírnění **strategických závislostí** v jiných oblastech a snížení zranitelnosti našich hodnotových řetězců má zásadní význam pro to, abychom mohli čelit výzvám nebezpečnějšího světa a byli odolnější. Chceme-li posílit odolnost EU a bezpečnost dodávek, neobejdeme se bez reciproční spolupráce s obdobně smýšlejícími partnery po celém světě, která zároveň omezuje strategickou závislost a umocňuje vzájemný prospěch.

Strategické orientace

V souladu se závazky, které již byly přijaty prostřednictvím stálé strukturované spolupráce, a s ohledem na strategické výzvy, kterým čelíme, je naléhavě nutné **vynaložit více prostředků a lépe**. Podstatně tudíž zvýšíme výdaje na obranu, s významným podílem investic, a zaměříme se přitom na zjištěné strategické nedostatky. Zajistíme koordinovaný a společný evropský přístup k takovým zvýšeným výdajům na úrovni členských států a EU s cílem maximalizovat výstupy, zvýšit interoperabilitu a plně využít úspor z rozsahu. Za tímto účelem vymezíme strategické směry týkající se zdrojů, které jsou nezbytné k uspokojení našich potřeb v oblasti bezpečnosti, a k plnému využívání nástrojů EU k podnícení společných investic do obrany.

V souladu s naší dohodnutou úrovní ambicí budeme spolupracovat na rychlém přizpůsobení našich vojenských sil a civilních kapacit tak, aby byly schopny rychle jednat, přispívat k zaručení našich zájmů a hodnot, posilovat naši odolnost a chránit Unii a její občany. Za tímto účelem dále rozvineme **celé spektrum agilních, mobilních, interoperabilních, technologicky pokročilých, energeticky účinných a odolných sil**. V souladu se zásadou jediného souboru sil zůstávají tyto síly v rukou členských států a mohou být rovněž rozmístěny i v jiných rámcích.

Přizpůsobíme **plánování a rozvoje obranných schopností** EU, zejména revizí **scénářů** plánování schopností v procesu v rámci Základního cíle, aby lépe odrážely operační realitu, strategický výhled a poskytly nezbytné schopnosti pro mise a operace SBOP. Tyto scénáře zahrnují rychlé vojenské nasazení v netolerantním prostředí, jakož i reakce na hybridní hrozby, zaručení přístupu ke strategickým oblastem na volném moři a ve vzdušném prostoru, v kybernetické a kosmické oblasti, jakož i poskytování vojenské pomoci civilním orgánům. Dále podrobně stanovíme prvky strategického plánování, jako je doba odezvy, doba trvání, prostředí, vzdálenost a souběžnost operací, které jsou potřebné k přizpůsobení scénářů plánování schopností. Výsledky procesů v rámci Základního cíle budou i nadále zásadním příspěvkem k plánu rozvoje schopností, který zahrnuje trendy v oblasti budoucích obranných schopností a technologické perspektivy.

Musíme zajistit, aby všechny obranné iniciativy EU a nástroje plánování a rozvoje schopností byly začleňovány do **vnitrostátního obranného plánování**. Budeme i nadále zajišťovat soulad výsledků těchto procesů s příslušnými procesy NATO. Tím se zvýší připravenost, spolehlivost a interoperabilita našeho jednotného souboru sil.

V zájmu zvýšení efektivity našich civilních misí SBOP vypracujeme proces civilních kapacit a schopností s cílem lépe strukturovat a kolektivně řešit potřeby civilních misí SBOP na základě scénářů, které reagují rovněž na nové hrozby. Díky zavedení **strategického skladu a platformy pro podporu misí** se zlepšila naše schopnost poskytovat vybavení a služby pro civilní mise SBOP. Kromě zajištění vysoce kvalitního a řádně proškoleného personálu zajistíme, aby civilním misím mohlo být dodáno nezbytné vybavení ještě rychleji, včetně vybavení, které misím umožňuje působit v méně permisivních prostředích.

Soudržné a ambiciózní schopnosti

Ve dvoustranném nebo mnohostranném rámci se řada členských států zapojila do rozvoje klíčových **projektů v oblasti strategických schopností**, jako jsou letecké systémy nové generace, Eurodrone, nová třída evropských námořních plavidel a hlavní systém pozemního boje. Ty budou mít v budoucnu hmatatelný dopad na evropskou bezpečnost a obranu a časem povedou ke konvergenci. V tomto ohledu bude mít zásadní význam provádění doporučení dohodnutých v rámci koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany.

Kromě investic do budoucích schopností a inovací musíme lépe využívat rozvoj schopností formou spolupráce a společného úsilí, mimo jiné prozkoumáním specializace jednotlivých členských států. Budeme stavět na úspěšných příkladech, jako jsou evropský mnohonárodnostní víceúčelový tankovací transportní letoun a dopravní flotila.

V rámci EU, a zejména prostřednictvím stálé strukturované spolupráce a Evropského obranného fondu již pracujeme na vývoji systémů velení a řízení, obrněných vozidel, raketových systémů a dělostřelectva, hlídkových plavidel, bezosádkových leteckých a námořních systémů, schopností elektronického boje, pozorování vesmíru, rychlé kybernetické reakce a špičkových výcvikových systémů. Budeme dále investovat do **strategických podpůrných technologií** a obecněji do schopností nezbytných k provádění celé škály misí a operací, jak jsme si stanovili v dohodnuté úrovni ambicí. Zvýšíme úsilí zaměřené na odstranění nedostatků v oblasti kritických schopností, jako jsou strategická letecká přeprava, kosmická konektivita a prostředky komunikace, obojživelné schopnosti, zdravotnické prostředky, schopnosti kybernetické obrany, jakož i schopnosti v oblasti zpravodajství, sledování a průzkumu a systémy dálkově řízených letadel.

Musíme omezit roztržitost a rozvíjet schopnosti nové generace. Za tímto účelem se zavazujeme, že budeme pokračovat v doporučeních zcela první zprávy o **koordinovaném každoročním přezkumu v oblasti obrany** zveřejněné v roce 2020, včetně dohodnutých šesti prioritních oblastí zaměřených na schopnosti, které by měly prospět z posílené spolupráce v oblasti obrany mezi členskými státy. Jsou jimi hlavní bojový tank, vojenské systémy, evropská hlídková hladinová loď, kapacity pro znemožnění vstupu či odříznutí oblasti a obrana proti bezpilotním vzdušným prostředkům, obrana ve vesmíru a zlepšení vojenské mobility.

Budeme spolupracovat na odstranění kritických nedostatků s cílem rychle jednat a chránit naše občany. K vývoji interoperabilních špičkových systémů a pokročilých technologií budeme plně využívat stálou strukturovanou spolupráci a Evropský obranný fond. Zavazujeme se rozvíjet prostřednictvím projektů spolupráce tyto strategické schopnosti, zejména:

- V **pozemní oblasti** bude klíčová schopnost Unie provádět operace pro řešení krizí a zajišťovat svůj technologický náskok v této oblasti, a to i v prostředích s velmi intenzivními hrozbami. Bude iniciován komplexní klastř pozemních schopností, jenž povede k aktualizaci, modernizaci a postupnému nahrazení stávajících hlavních platforem a souvisejících logistických systémů. Významným příspěvkem k tomuto úsilí budou prioritní oblasti vojenských systémů a hlavního bojového tanku.
- V **námořní oblasti** jsou v zájmu zajištění asertivnější přítomnosti Unie na moři, jakož i schopnosti projektovat sílu, potřeba špičkové námořní platformy včetně bezosádkových platforem pro kontrolu nad hladinou i pod vodou. Významným krokem v tomto směru bude prioritní oblast evropské hlídkové hladinové lodi.
- Ve **vzdušném prostoru** vyžaduje vytvoření a zachování našeho náskoku rozvoj plně interoperabilních schopností příští generace, zejména budoucích bojových leteckých systémů a systémů letecké obrany. Plánované budoucí bojové systémy, včetně systémů dálkově řízeného letadla, budeme interoperabilním způsobem postupně integrovat do stávajících flotil bojových leteckých systémů. Rovněž je třeba usilovat o klíčové podpůrné schopnosti, zejména o schopnost strategické letecké přepravy. Prioritní oblast kapacit pro znemožnění vstupu či odříznutí oblasti a obrany proti bezpilotním vzdušným prostředkům přispívá k rozměru tohoto úsilí v oblasti letecké obrany.
- V **kosmické oblasti** budeme na základě špičkových technologií vyvíjet nové senzory a platformy, které Unii a jejím členským státům umožní zlepšit přístup do vesmíru a chránit své vesmírné prostředky. To zahrnuje zejména rozvoj pozorování Země z vesmíru, jakož i technologií pro získávání poznatků o situaci ve vesmíru a vesmírné komunikační a navigační služby, které jsou klíčové pro zajištění nezávislého rozhodování. Prioritní oblast obrany ve vesmíru představuje první krok tímto směrem.
- V **kybernetické oblasti** musí naše síly působit koordinovaně, informovaně a efektivně. Budeme proto vyvíjet a intenzivně využívat nové technologie, zejména kvantovou výpočetní techniku, umělou inteligenci a data velkého objemu, abychom dosáhli komparativních výhod, a to včetně operací reagujících na kybernetiku a nadřazenosti informací. Kybernetická obrana má nesmírný význam pro zajištění toho, aby prioritní oblast zlepšené vojenské mobility rozvinula svůj plný potenciál jakožto zásadní podpůrná schopnost.

Zavazujeme se k zintenzivnění naší spolupráce v oblasti rozvoje schopností, zejména prostřednictvím **stále strukturované spolupráce**. Konkrétně to znamená, že do roku 2025 musí členské státy účastníci se stále strukturované spolupráce splnit všechny pevné závazky, které přijaly. V roce 2025 bude jedna třetina z 60 probíhajících projektů stále strukturované spolupráce zajišťovat očekávané schopnosti a splňovat své cíle. Nad rámec těchto konkrétních výsledků je naším cílem postoupit dále prováděním dohodnutých priorit v oblasti schopností a vypracováním nových ambiciózních projektů v této oblasti. Plnění těchto závazků budeme pečlivě přezkoumávat, abychom se mohli v roce 2025 dohodnout na nových závazcích k dalšímu prohloubení spolupráce v oblasti obrany.

Podstatné posílení a využití plného potenciálu finančních nástrojů EU, zejména **Evropského obranného fondu**, je klíčem k posílení našich obranných schopností a rovněž k vybavení sil členských států, aby mohly čelit budoucím bojovým polím. Budeme dále posilovat spolupráci a schopnosti tak, aby se spolupráce v oblasti obranného průmyslu v rámci EU stala normou. Tím se maximalizuje potenciál širších finančních nástrojů EU na podporu obranné spolupráce členských států, od návrhu až po akvizice. To rovněž znamená, že bychom měli být připraveni sladit vyšší ambice na úrovni Unie s odpovídající dlouhodobou finanční vahou Evropského obranného fondu. Posílíme a zhodnotíme investice do obrany založené na spolupráci na úrovni EU, včetně výzkumu a technologií. Plně využijeme potenciál synergií s dalšími finančními nástroji EU, jako jsou Horizont Evropa, program Digitální Evropa, Nástroj pro propojení Evropy, kosmický program EU, Evropská rada pro inovace a InvestEU. V zájmu posílení konkurenceschopnosti obranného průmyslu EU budeme usilovat o další podporu společného zadávání veřejných zakázek v oblasti obranných schopností, které jsou vyvíjeny na základě spolupráce v rámci EU. V tomto ohledu bude zapotřebí věnovat další práci návrhům Komise, mimo jiné ohledně osvobození od DPH, nových řešení financování a možného posílení systému bonusů ERF.

Budeme rovněž pokračovat v práci na zefektivnění a postupném dalším sblížení našich postupů kontroly vývozu zbraní pro obranné schopnosti společně vyvinuté zejména v rámci EU, čímž se zajistí, že produkty financované z Evropského obranného fondu budou těžit z přiměřeného a konkurenceschopného přístupu na mezinárodní trhy, a to v souladu se společným postojem Rady z roku 2008, kterým se stanoví společná pravidla pro kontrolu vývozu vojenských technologií a vojenského materiálu a aniž by tím byla dotčena svrchovaná rozhodnutí členských států.

Budeme maximalizovat **soudržnost mezi iniciativami EU souvisejícími s obranou** – koordinovaným každoročním přezkumem v oblasti obrany, stálou strukturovanou spoluprací a Evropským obranným fondem. V tomto ohledu bude vysoký představitel, místopředseda Komise / vedoucí Evropské obranné agentury předsedat každoročním ministerským zasedáním ministrů obrany věnovaným iniciativám EU v oblasti obrany a rozvoji schopností, přičemž plně využije stávající formáty.

Inovace, přelomové technologie a snížení strategických závislostí

Nově vznikající a přelomové technologie, jako jsou **umělá inteligence**, kvantová výpočetní technika, pokročilý pohon, biotechnologie a nanotechnologie a nové materiály a průmyslové kapacity, přetvářejí vojenské záležitosti a obranné trhy. Do **inovací v oblasti obrany** již kolektivně investujeme tím, že kombinujeme civilní, kosmický a obranný výzkum a vytváříme nové standardy. Zintenzivníme však naše úsilí jak na vnitrostátní úrovni, tak i ambicióznějším využíváním nástrojů EU, abychom byli lépe připraveni na budoucí operační působení a technologie nové generace. Zajistíme ambiciózní provádění akčního plánu pro synergie mezi civilním, obranným a kosmickým průmyslem. V rámci Evropské obranné agentury rovněž zřídíme **centrum pro inovace v oblasti obrany**, jež bude fungovat v partnerství s Komisí a jehož úkolem bude rozšiřovat a koordinovat spolupráci členských států v oblasti obranných inovací. V tomto ohledu zajistíme synergie s akcemi Evropské rady pro inovace a Evropského obranného fondu v oblasti přelomových technologií. Komise v koordinaci s Evropskou obrannou agenturou vypracuje inovační program EU v oblasti obrany s cílem urychlit inovace v oblasti bezpečnosti a obrany pro EU a její členské státy.

Inovativní, konkurenceschopná a odolná evropská technologická a průmyslová základna obrany, která zaručuje bezpečnost dodávek a špičkové technologie, je důležitější než kdy jindy a má klíčový význam pro zaměstnanost, obchod, investice, bezpečnost a výzkum v EU. Evropské odvětví obrany může rovněž přispět k růstu a udržitelnému hospodářskému oživení po pandemii. Musíme zajistit, aby mohla plně a rychle těžit z civilních inovačních cyklů, a odstranit stávající překážky. Rovněž budeme investovat do technologií dvojího užití. To má zásadní význam, neboť naši strategičtí konkurenti rychle investují do kritických technologií a ohrožují naše **dodavatelské řetězce** a přístup ke zdrojům. S transformací technologického prostředí nám nové rámce spolupráce dávají příležitost neopakovat roztržitěné a neefektivní postupy z minulosti a od samého počátku uplatňovat evropský přístup. Podpoříme výzkum, technologický rozvoj a inovace a snížíme naše strategické závislosti ve vztahu ke kritickým technologiím a hodnotovým řetězcům. Plán Evropské komise týkající se kritických technologií pro bezpečnost a obranu navrhuje metodiku pro řešení těchto výzev prostřednictvím užší spolupráce mezi EU a členskými státy. To by rovněž mohlo přispět k posílení odolnosti evropského hospodářství a dodavatelských řetězců v souladu se strategií EU Global Gateway.

Investice do inovací a lepší využívání civilních technologií v oblasti obrany mají klíčový význam pro posílení naší **technologické suverenity**, snížení strategických závislostí a zachování duševního vlastnictví v EU. Prostřednictvím Observatoře pro kritické technologie budeme tyto strategické závislosti v oblasti bezpečnosti a obrany i nadále monitorovat a identifikovat. K tomuto úsilí přispěje rovněž akční plán Evropské obranné agentury pro nově vznikající a přelomové technologie. Kromě toho budeme podporovat součinnost mezi civilním, obranným a kosmickým výzkumem a inovacemi a investovat do kritických a vznikajících technologií a inovací v oblasti bezpečnosti a obrany. V zájmu evropské technologické a průmyslové základny obrany bude nezbytné posílit odolnost našich dodavatelských řetězců a přístup průmyslových odvětví k soukromému financování. Evropská investiční banka by měla rovněž využít všech svých nástrojů, aby k tomuto úsilí přispěla. Stejně tak je důležité zajistit, aby horizontální politiky EU, jako jsou iniciativy v oblasti udržitelného financování, zůstaly v souladu s úsilím Evropské unie o usnadnění **dostatečného přístupu** evropského obranného průmyslu k **financování a investicím z veřejného i soukromého sektoru**. Plné využití rámce Unie a vnitrostátních mechanismů pro **prověřování přímých zahraničních investic** má i nadále zásadní význam pro identifikaci a zmírnění rizik pro bezpečnost a veřejný pořádek, včetně rizik souvisejících s investicemi do odvětví obrany. Prozkoumáme další návrhy na zmírnění rizik pro společnosti, které vyrábějí kritické technologie a produkty a čelí akvizicím ze zemí mimo EU. Vnitrostátní prověřovací mechanismy by měly být ve všech členských státech zavedeny co nejdříve. Kromě toho by měly být dále posíleny nástroje pro boj proti extraterritoriálním opatřením cizích zemí a pokusům o hospodářský nátlak, jež mají dopad na strategické zájmy EU a průmysl. V oblasti kybernetické bezpečnosti urychleně zprovozníme Evropské centrum kompetencí pro kybernetickou bezpečnost s cílem vytvořit silný evropský **ekosystém kybernetického průmyslu a technologií**, podporovat společnosti, které se specializují na kybernetickou bezpečnost, a dále zvyšovat zdroje a dovednosti v oblasti kybernetické bezpečnosti a kybernetické obrany na úrovni EU.

Klíčem k zachování vojenského náskoku je rozvoj **vznikajících a přelomových technologií**, mimo jiné prostřednictvím zvláštního rozpočtu v rámci Evropského obranného fondu. Naši konkurenti stále více využívají strategické technologie a data, aniž by dodržovali stávající **mezinárodní normy a předpisy**. Proto potřebujeme lepší analýzu nových a přelomových technologických trendů a závislostí a toho, jak jsou strategickými konkurenty stále více využívány. Za tímto účelem využijeme Observatoř pro kritické technologie provozovanou Komisí ke koordinaci a k získání plného porozumění kritickým závislostem, jako jsou polovodiče, cloudové a edge technologie, kvantová výpočetní technika a umělá inteligence. V tomto ohledu budeme rovněž vycházet z práce Evropské obranné agentury na klíčových strategických činnostech. Budeme zmírňovat rizika pro bezpečnost dodávek a společně zintenzivníme naše úsilí společnými investicemi do technologií s kritickým významem pro bezpečnost a obranu a do jejich ochrany. Se všemi partnery budeme spolupracovat na prosazování relevantních etických a právních norem. V tomto ohledu bude mít zásadní význam naše spolupráce v rámci OSN, zejména při stanovení a uplatňování společných norem v Úmluvě o některých konvenčních zbraních.

Rovněž musíme využít inovace ke zvýšení **energetické účinnosti** odvětví obrany, včetně misí a operací SBOP, aniž by se snížila operační efektivita. Vypracujeme společné referenční hodnoty a standardy pro větší míru využívání obnovitelných zdrojů energie a odolnost kritické infrastruktury související s obranou. Zvláštní důraz bude kladen na inovace a standardy, které mohou pomoci snížit environmentální stopu ozbrojených sil a vytvořit možnosti opětovného použití cenných součástí a vzácných materiálů.

Cíle

Podstatně zvýšíme naše výdaje na obranu tak, aby odpovídaly našim společným ambicím snížit kritické nedostatky v oblasti vojenských a civilních schopností. V celé Unii také posílíme evropskou technologickou a průmyslovou základnu obrany, která zajišťuje i přeshraniční účast malých a středních podniků. V souladu s pevnými závazky v rámci stále strukturované spolupráce budou výdaje na obranu pravidelně navyšovány v reálných hodnotách, tak aby odpovídaly naší kolektivní ambici v oblasti obrany. Do budoucna dále zvýšíme a posílíme kooperativní investice do obrany na úrovni EU včetně výzkumu a technologií, a to prostřednictvím Evropského obranného fondu². Budeme investovat do kritických a vznikajících technologií a inovací, snížíme naše strategické závislosti, zabezpečíme dodavatelské řetězce a posílíme ochranu našeho duševního vlastnictví. Budeme rovněž spolupracovat s podobně smýšlejícími partnery po celém světě na recipročním základě s cílem zvýšit vzájemné výhody.

Výdaje na obranu

- Do poloviny roku 2022 prodiskutujeme vnitrostátní **cíle týkající se zvýšených a lepších výdajů na obranu**, při plném respektování výsad členských států a v souladu s našimi závazky včetně závazků přijatých v rámci jiných organizací, a to tak, aby odpovídaly našim bezpečnostním potřebám, maximalizovaly výstupy, zvýšily interoperabilitu a plně využívaly úspory z rozsahu, mimo jiné prostřednictvím koordinovaného a kooperativního evropského přístupu a plného využívání nástrojů EU.
- Vyzýváme Komisi, aby ve spolupráci s Evropskou obrannou agenturou do poloviny května předložila **analýzu nedostatečných investic do obrany** a aby navrhla veškeré další kroky nezbytné k posílení evropské obranné průmyslové a technologické základny.
- Komise **vypracuje další pobídky** ke stimulaci společných investic členských států do strategických obranných schopností, zejména těch, které mají být rozvíjeny nebo společně pořizovány v rámci spolupráce Evropské unie, a bude informovat o vývoji, překážkách a příležitostech souvisejících s nadnárodními projekty v oblasti obranných schopností ve výroční zprávě o jednotném trhu.

Rozvoj schopností

- Do roku 2023 **přezkoumáme náš proces v rámci Základního cíle** a přiblížíme rozvoj vojenských schopností operačním potřebám, což zásadně přispěje k plánu rozvoje schopností. Do poloviny roku 2022 budou vypracovány podrobné prvky strategického plánování, které jsou nutné k přizpůsobení scénářů plánování schopností.
- Od roku 2022 bude **každoroční zasedání ministrů obrany věnovaná iniciativám EU v oblasti obrany a rozvoji schopností** pořádat a předsedat jim vysoký představitel / místopředseda Komise / vedoucí Evropské obranné agentury, přičemž plně využije stávající formáty.

² Tím nebude dotčen příští víceletý finanční rámec EU.

- Do roku 2024 bude zahájen **proces rozvoje civilních schopností** s cílem posoudit potřeby v oblasti schopností, vypracovat požadavky, provést analýzu nedostatků a pravidelně přezkoumávat pokrok dosažený v souladu s novým paktem pro civilní SBOP.

Strategické schopnosti

- Zavazujeme se využít iniciativ EU v oblasti obrany, abychom do roku 2025 v podstatné míře omezili kritické nedostatky, pokud jde o **strategické podpůrné schopnosti**, zejména v souvislosti se schopností EU realizovat rychlé nasazení, například v podobě strategické letecké přepravy, kosmických komunikačních prostředků, obojživelných schopností, zdravotnických prostředků, schopností kybernetické obrany a schopností zpravodajství, sledování a průzkumu.
- V tomto desetiletí a v dalších letech zaměříme své úsilí v oblasti rozvoje schopností na schopnosti příští generace ve všech oblastech, a to i na úrovni systémů a subsystémů v prioritních oblastech určených v rámci přezkumu CARD, zejména:
 - V **pozemní oblasti** zmodernizujeme vojenské systémy jako jádro individuální ochrany sil a operační efektivity ve všech typech operací a vyvineme systém hlavního bojového tanku jako schopnost příští generace pro Unii v konvenčních operacích s vysokou intenzitou i v operacích pro řešení krizí.
 - V **námořní oblasti** nahradíme pobřežní a námořní hlídková plavidla nově vyvinutými digitálně propojenými špičkovými námořními platformami, včetně námořních bezosádkových platforem, s cílem zlepšit získávání poznatků o situaci na moři a posílit ochranu sil.
 - Ve **vzdušném prostoru** vyvineme budoucí bojové systémy jako schopnost příští generace a plně interoperabilní schopnost pro zajištění nadvlády ve vzduchu. To bude doplněno obranou proti bezpilotním vzdušným prostředkům a přispěje k vytvoření evropského standardu kapacit pro znemožnění vstupu či odříznutí oblasti.
 - V **kosmické oblasti** vyvineme nové senzory a platformy pro pozorování Země z vesmíru, jakož i technologie pro získávání poznatků o situaci ve vesmíru a vesmírné komunikační služby.
 - V **oblasti kybernetiky** zintenzivníme úsilí o rozvoj a propojení našich schopností s cílem zajistit nezbytnou odolnost a schopnost jednat ve všech oblastech, zejména se zaměřením na zlepšenou vojenskou mobilitu, která je zásadní podpůrnou schopností.
- S cílem zachovat v Evropě schopnost rozvíjet schopnosti v roce 2023 přijmeme opatření na podporu a usnadnění **přístupu** obranného průmyslu k **soukromému financování**, mimo jiné optimálním využitím Evropské investiční banky.

- Vypracujeme další pobídky ke stimulaci kolaborativních investic členských států do **společných projektů a společného zadávání** veřejných zakázek v oblasti obranných schopností, které jsou vyvíjeny na základě spolupráce v rámci EU. Toto zahrnuje mimo jiné:
 - nejpozději počátkem roku 2023 práci na návrhu Komise, který by umožnil **osvobození od DPH** na podporu společného zadávání veřejných zakázek a odpovědnosti za obranné schopnosti, které jsou vyvíjeny na základě spolupráce v rámci EU;
 - nejpozději v polovině roku 2023 práci na nadcházejících návrzích týkajících se **nových řešení financování** s cílem usnadnit společné zadávání veřejných zakázek v oblasti strategických obranných schopností EU ze strany členských států;
 - v návaznosti na průběžné hodnocení Evropského obranného fondu práci na případné změně nařízení o Evropském obranném fondu za účelem úpravy a posílení **systému bonusů Evropského obranného fondu** tam, kde se členské státy zaváží, že budou společně nabývat anebo vlastnit obranné schopnosti ve vývoji.

Strategické technologie a závislosti v oblasti bezpečnosti a obrany

- V roce 2022 zřídíme v rámci Evropské obranné agentury **centrum pro inovace v oblasti obrany** fungující v partnerství s Komisí, aby využilo synergií s jejími příslušnými pracovními oblastmi, včetně inovačního programu EU v oblasti obrany. Parametry tohoto centra budou vymezeny v rámci Evropské obranné agentury.
- Od roku 2022 budeme prostřednictvím **Observatoře pro kritické technologie** dále identifikovat strategické závislosti v odvětví obrany a budeme podnikat kroky k jejich snížení mobilizací nástrojů a politik EU a členských států a zkoumáním případných nedostatků v dostupných nástrojích a politikách. Společně s Komisí a Evropskou obrannou agenturou budeme pracovat na vývoji celounijního strategického koordinovaného přístupu od samého počátku, pokud jde o kritické technologie s významem pro bezpečnost a obranu. V tomto ohledu budeme rovněž vycházet z práce Evropské obranné agentury na klíčových strategických činnostech. V případech, kdy investice do odvětví obrany EU ohrožují bezpečnost nebo veřejný pořádek, budeme i nadále využívat **rámec EU pro prověřování zahraničních a přímých investic**. Prozkoumáme další návrhy na zmírnění rizik pro odvětví obrany EU.
- Od roku 2022 dále v celé EU podpoříme výzkum, technologický rozvoj a inovace a snížíme naše **strategické závislosti** v technologiích a hodnotových řetězcích s kritickým významem pro bezpečnost a obranu, a to na základě zastřešujícího strategického plánu výzkumu Evropské obranné agentury a plánu týkajícího se kritických technologií pro bezpečnost a obranu navrženého Evropskou komisí.
- V roce 2023 společně s Komisí posoudíme rizika pro naše **dodavatelské řetězce kritické infrastruktury**, a to zejména v digitální oblasti, abychom mohli lépe chránit bezpečnostní a obranné zájmy EU.

5. ROZVÍJET PARTNERSTVÍ

Partnerství jsou zásadním nástrojem na podporu ambice EU stát se globálním strategickým aktérem. Prospěch ze silnější a schopnější EU v oblasti bezpečnosti a obrany budou mít i její partneři. Mohou nám pomoci prosazovat **mezinárodní řád založený na pravidlech** a účinný multilateralismus, v jehož jádru stojí OSN, stanovovat mezinárodní normy a standardy a přispět k míru a bezpečnosti na celém světě. Naše individualizovaná partnerství posílíme tam, kde jsou **vzájemně prospěšná**, slouží zájmům EU a podporují naše hodnoty, zejména pokud existuje společný závazek k integrovanému přístupu ke konfliktům a krizím, budování kapacit a odolnosti. V tomto ohledu je rovněž vrcholně důležité dosáhnout výrazného souladu v postoji k otázkám SZBP, zejména v případech společných zájmů. Máme dlouhou historii spolupráce po boku našich **partnerů** a aktivně usilujeme o jejich účast v civilních a vojenských misích a operacích SBOP.

Je nanejvýš důležité, aby naše strategická partnerství realizovala svůj potenciál a abychom řešili hluboké bezpečnostní změny, které v současné době probíhají. Budeme i nadále investovat do **odolnosti partnerů** v sousedních státech i jinde, zejména prostřednictvím širších nástrojů Unie pro mír, bezpečnost, sousedství, rozvoj a spolupráci.

Mnohostranní a regionální partneři

Strategické partnerství EU s NATO má zásadní význam pro naši euroatlantickou bezpečnost, jak se opět ukázalo v souvislosti s vojenskou agresí Ruska vůči Ukrajině v roce 2022. EU je i nadále plně odhodlána toto klíčové partnerství dále posilovat, rovněž za účelem podpory transatlantických vazeb. V návaznosti na bezprecedentní pokrok, jehož bylo od roku 2016 dosaženo při posilování spolupráce s **NATO**, je třeba podniknout další ambiciózní a konkrétní kroky k vypracování společných odpovědí na stávající i nové hrozby a společné výzvy. Klíčovými pilíři této spolupráce jsou společná prohlášení podepsaná v letech 2016 a 2018. V naší **úzké a vzájemně prospěšné spolupráci** budeme pokračovat v duchu těchto společných prohlášení a na základě zásad inkluzivnosti, recipacity, otevřenosti a transparentnosti, jakož i rozhodovací autonomie obou organizací. Dále posílíme probíhající spolupráci v oblasti politického dialogu, sdílení informací, operací pro řešení krizí, rozvoje vojenských schopností a vojenské mobility. Prohloubíme naši společnou práci na posílení námořní bezpečnosti a boji proti hybridním hrozbám, včetně zahraniční manipulace s informacemi a zabezpečení kyberprostoru, jakož i provádění agendy týkající se žen, míru a bezpečnosti. Dále rozšíříme naši spolupráci v oblasti nově vznikajících a přelomových technologií, změny klimatu a obrany, odolnosti a kosmického prostoru.

Abychom zlepšili **politický dialog**, budeme pořádat častější a inkluzivnější společná zasedání EU a NATO na vysoké úrovni, která se zaměří na strategicky důležité otázky. Budou posíleny cílené výměny prostřednictvím pravidelných společných zasedání Politického a bezpečnostního výboru EU a Severoatlantické rady. Hlavním rysem našeho partnerství jsou vzájemné interakce se zaměstnanci NATO, lze je však ještě posílit zintenzivněním strategické komunikace, koordinací a/nebo přijímáním společných prohlášení a prováděním společných návštěv ze strany vysokých představitelů EU a NATO. Dialog a spolupráce by měly být posíleny rozšířenými výměnami s NATO týkajícími se posouzení bezpečnostního prostředí – od **sdílených poznatků o situaci** až po cvičení v oblasti strategického výhledu. V tomto ohledu má zásadní význam naše schopnost vyměňovat si neutajované i utajované informace.

Paralelní a koordinovaná cvičení pořádaná EU a NATO umožňují výměnu informací a zlepšují naši připravenost řešit vzájemné bezpečnostní problémy, včetně komplexních hybridních útoků. Náš přístup k cvičením se však bude muset vyvíjet tak, aby efektivněji reagoval na aktuální měnící se geopolitické a technologické trendy. Zásadní význam budou mít zvláštní diskuse založené na scénářích a další začlenění **vojenské mobility** do budoucích cvičení. Přechod ke **společným a inkluzivním cvičením** by byl skutečnou hnací silou posílené spolupráce mezi EU a NATO a metodou, jak budovat důvěru, zlepšit interoperabilitu a prohloubit naše partnerství. To vyžaduje odpovídající sdílení informací.

Abychom mohli prosazovat multilateralismus založený na pravidlech a zásady Charty OSN, musíme posílit naše strategické partnerství s **Organizací spojených národů** (OSN). Zajistíme soudržnost s opatřeními OSN v oblasti míru a bezpečnosti a podpoříme provádění doporučení obsažená ve zprávě generálního tajemníka OSN nazvané „Naše společná agenda“ včetně „nového programu pro mír“. Podstatně zintenzivníme náš politický dialog s OSN, mimo jiné formou politických jednání a společných prohlášení na vysoké úrovni.

Prostřednictvím našich civilních a vojenských misí a operací s OSN v mnoha částech světa spolupracujeme. Můžeme však učinit více, abychom pomohli úkoly a mise OSN posílit, překlenujme, nahradit či doplnit. V tomto ohledu posílíme naše strategické partnerství s OSN v oblastech mírových operací a řešení krizí, mimo jiné prováděním nového společného souboru priorit pro mírové operace a řešení krizí na období 2022–2024. To zahrnuje zejména větší **operační koordinaci** v terénu a spolupráci v oblasti plánování pro nepředvídané události a vzájemné podpory. Budeme tudíž plně využívat rámcovou dohodu mezi EU a OSN o vzájemné podpoře našich misí a operací v terénu. Budeme rovněž pokračovat v prosazování agendy týkající se žen, míru a bezpečnosti a posilovat naši spolupráci, pokud jde o děti postižené ozbrojeným konfliktem.

Mají-li EU a OSN čelit výzvám budoucnosti, je zapotřebí dynamičtějšího přístupu ke **včasnému varování, předcházení konfliktům a mediaci**. Strukturovaná výměna informací, společné analýzy horizontů, strategický výhled a genderově citlivé analýzy konfliktů nám mohou pomoci co nejlépe využít našich znalostí a odborných znalostí. To je důležité, máme-li reagovat na nové a nově vznikající výzvy, jako je změna klimatu, pandemie, terorismus, organizovaná trestná činnost, nově vznikající a přelomové technologie a hybridní hrozby, včetně kybernetických útoků a dezinformací.

Posílíme spolupráci s **Organizací pro bezpečnost a spolupráci v Evropě** (OBSE), zejména v oblasti předcházení konfliktům a řešení krizí. Při rozvíjení užších operativních vazeb s OBSE na západním Balkáně, ve východním sousedství a ve Střední Asii budeme zkoumat, jak může EU těsněji spolupracovat s terénními misemi OBSE a posílit své vztahy se Střediskem OBSE pro předcházení konfliktům. Důraz bude kladen na **opatření na budování důvěry a sdílení informací** pro včasné varování, předcházení konfliktům, řešení krizí, řízení a reformu bezpečnosti a stabilizaci po skončení konfliktu. Pokroku v naší spolupráci mohou pomoci společné činnosti EU a OBSE, jako je odborná příprava a výměna osvědčených postupů a získaných zkušeností.

Budeme dále posilovat strategickou spolupráci s **Africkou unií** (AU) na základě politického dialogu a operativní angažovanosti od Somálska až po oblast Sahelu. Toho lze dosáhnout prostřednictvím společných návštěv v terénu a užší koordinace na úrovni plánování a provádění. Budeme s africkými partnery usilovat o **pevnější a vyváženější** bezpečnostní partnerství. EU bude za tímto účelem rozvíjet užší operační vazby s regionálními a subregionálními organizacemi, jako je Hospodářské společenství států západní Afriky (ECOWAS) a skupina G5 Sahel, Jihoafrické společenství pro rozvoj (SADC) a Mezivládní úřad pro rozvoj (IGAD). EU jakožto spolehlivý zajišťovatel bezpečnosti zvýší své úsilí o podporu iniciativ vedených africkými zeměmi, které přispívají k míru a bezpečnosti na africkém kontinentu, včetně mírových operací vedených africkými zeměmi. V této souvislosti budeme podporovat provádění rámce AU pro dodržování lidských práv. Budeme s africkými protějšky rozvíjet vzájemné kontakty mezi příslušnými vojenskými a policejními složkami, abychom zlepšili naše poznatky o situaci. Kromě toho posílíme třístrannou spolupráci mezi EU, OSN a AU a zlepšíme koordinaci mezi třemi africkými členy (A3) a členskými státy EU v Radě bezpečnosti OSN.

Vzhledem k tomu, že indicko-tichomořský region stále nabývá na významu, budeme spolupracovat se **Sdružením národů jihovýchodní Asie** (ASEAN) na posílení společného povědomí a výměny informací o násilném extremismu, chemických, biologických, radiologických a jaderných hrozbách, kybernetické bezpečnosti, námořní bezpečnosti, nadnárodní trestné činnosti, humanitární pomoci a pomoci při katastrofách a řešení krizí. S cílem dosáhnout plného členství v rámci zasedání ministrů obrany zemí ASEAN (ADMM-Plus) využijeme všech příležitostí k tomu, abychom se zapojili do společných osvětových činností se sdružením ASEAN a přispěli k jeho úsilí o vytvoření panasijských bezpečnostních ujednání. Náš příspěvek k bezpečnosti a přítomnost v **indicko-tichomořském** regionu dále posílíme zejména prostřednictvím regionálního fóra ASEAN.

Rovněž bude dále rozvíjena spolupráce s dalšími regionálními organizacemi, včetně Ligy arabských států (LAS) a Rady pro spolupráci v Zálivu (GCC).

Individualizovaná dvoustranná partnerství

Budeme soudržněji, konzistentněji a komplexněji spolupracovat s našimi **dvoustrannými partnery** po celém světě, mimo jiné plným využitím a posílením naší sítě vojenských poradců a odborníků na boj proti terorismu v delegacích EU. **Individualizované partnerství** budeme dále budovat na základě sdílených hodnot a zájmů, přičemž budeme zohledňovat intenzitu a specifické rysy našich stávajících vztahů. Za tímto účelem budeme otázky bezpečnosti a obrany systematictěji začleňovat do našich politických dialogů s partnery. Navíc každé dva roky svoláme **fórum EU pro partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany**, na němž se s našimi partnery společně setkáme. Toto fórum bude příležitostí k projednání aktuálních a tematických otázek souvisejících s bezpečností a obranou na vysoké politické úrovni. Umožní Evropské unii společně se setkat s partnery a prezentovat jejich podporu příspěvku Unie k mezinárodnímu míru a bezpečnosti a k řešení výzev, jimž čelíme. Cílem je posílit daná partnerství vytvořením vědomí společného cíle. To přispěje ke zvýšení efektivity koordinovaného mezinárodního úsilí a zároveň posílí důvěryhodnost a legitimitu činností EU.

Strategický význam má naše partnerství se **Spojenými státy**. Musíme vzájemně prospěšným způsobem prohloubit naši spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany. S USA již spolupracujeme v široké škále oblastí bezpečnostní a obranné politiky a v terénu. Musíme však využít dynamiky, kterou vytvořilo prohlášení ze summitu EU–USA z června 2021. Významným milníkem v konsolidaci transatlantického partnerství je **zvláštní strategický dialog o bezpečnosti a obraně** mezi EU a USA. Ten bude podněcovat užší a vzájemně přínosnou spolupráci v oblastech, jako jsou příslušné bezpečnostní a obranné iniciativy, odzbrojení a nešíření, vliv nových a přelomových technologií, změna klimatu a obrana, kybernetická obrana, vojenská mobilita, boj proti hybridním hrozbám včetně zahraniční manipulace s informacemi a vměšování, řešení krizí a vztahy se strategickými konkurenty.

Prohloubíme naše konstruktivní vztahy s **Norskem** jako naším nejtěsněji přidruženým partnerem prostřednictvím Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP), jakož i s Kanadou, kde naše dlouhodobá spolupráce v oblasti bezpečnosti a obraně svědčí o našem společném závazku vůči míru a bezpečnosti. Oceňujeme zvláštní dialogy o bezpečnosti a obraně probíhající s těmito a dalšími podobně smýšlejícími partnery. Jsme i nadále otevřeni široké a ambiciózní spolupráci se **Spojeným královstvím** v oblasti bezpečnosti a obrany.

S **Tureckem**, jež je přispěvatelem do misí a operací SBOP, budeme pokračovat ve spolupráci v oblastech společného zájmu. Jsme i nadále odhodláni rozvíjet vzájemně prospěšné partnerství; to však vyžaduje stejné odhodlání ze strany Turecka pokročit na cestě spolupráce a trvalého zmírňování napětí a reagovat na obavy EU v souladu s prohlášením členů Evropské rady ze dne 25. března 2021.

Jsme i nadále odhodláni zvyšovat odolnost společností a demokratických procesů, politických institucí a kritické infrastruktury na **západním Balkáně**, jakož i posilovat kybernetickou bezpečnost, bojovat proti dezinformacím a podporovat úsilí v oblasti boje proti terorismu v regionu. Pro budování civilních i vojenských kapacit a odolnosti v daném regionu má zásadní význam úzká spolupráce s OSN, NATO a OBSE. Víťame pravidelné příspěvky našich partnerů na západním Balkáně k našim misím a operacím SBOP.

Vzhledem k ohrožení suverenity, stability, územní integrity a správy našich **východních partnerů**, posílíme naši spolupráci v oblasti bezpečnosti a obrany s ohledem na posilování jejich odolnosti. Budeme i nadále podporovat Ukrajinu a její obyvatele společně s našimi mezinárodními partnery, mimo jiné prostřednictvím další politické, finanční, humanitární a logistické podpory. Výzvy, kterým Gruzie a Moldavská republika čelí, včetně nepřátelského vměšování Ruska a rozsáhlého využívání vojenských nástrojů a hybridních taktik, ohrožují jejich stabilitu a demokratické procesy a mají přímý dopad na naši vlastní bezpečnost. Budeme proto s těmito zeměmi i nadále úzce spolupracovat a znovu potvrzujeme náš závazek neochvějně podporovat jejich svrchovanost a územní celistvost. Zejména v oblastech, jako je boj proti hybridním hrozbám, dezinformace a kybernetická bezpečnost, budou posíleny zvláštní dialogy a spolupráce s Ukrajinou, Gruzii a Moldavskou republikou, které jsou blízkými partnery EU. Oceňujeme jejich příspěvky k našim misím a operacím SBOP. Prostřednictvím různých nástrojů včetně opatření pomoci budeme naše východní partnery rovněž podporovat při budování odolnosti.

V zemích **jižního sousedství** se prohloubily globální i regionální výzvy, které zdůraznily naši vzájemnou závislost a potřebu navázat užší partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany. Zejména zdůrazňujeme, že terorismus, násilný extremismus, radikalizace, kybernetické a hybridní hrozby, jakož i organizovaná trestná činnost a vzrůstající výzvy související s nelegální migrací představují významné hrozby, které postihují oba břehy Středozemního moře a jsou často vzájemně propojené. V této souvislosti nabídneme partnerským zemím jižního sousedství komplexnější bezpečnostní balíčky připravené prohloubit spolupráci v řadě otázek, včetně operativní spolupráce. Rovněž zdůrazňujeme potřebu zvýšit investice EU do míru a stability na Blízkém východě a v Perském zálivu.

Jednou z klíčových priorit pro nás zůstává zvýšení bezpečnosti našich **afrických partnerů**. Budeme se angažovat pomocí celé škály bezpečnostních a obranných nástrojů EU, zejména vojenskými a civilními misemi a operacemi, mírovými a stabilizačními programy, opatřeními pomoci a finanční podporou. To je obzvláště důležité vzhledem k tomu, že jsme svědky rostoucí přítomnosti našich strategických konkurentů od oblasti Sahelu až po Africký roh. S africkými partnery budeme usilovat o navázání dialogů o bezpečnosti a obraně a spolupráci v těchto otázkách. Lépe propojíme vojenskou pomoc se strukturálními reformami, včetně řízení lidských zdrojů, jakož i s budováním civilních kapacit a s reformou bezpečnostního sektoru. Pomůžeme našim partnerům posílit jejich odolnost vůči konvenčním i hybridním hrozbám, dezinformacím a kybernetickým útokům, jakož i změně klimatu. Budeme usilovat o to, aby se kompetentní partneři v Africe zapojili do našich misí a operací SBOP, a zintenzivníme naši podporu jejich úsilí v boji proti nestabilitě a terorismu.

Prostřednictvím Strategie EU pro spolupráci v indicko-tichomořském regionu budeme usilovat o podporu otevřené bezpečnostní architektury založené na pravidlech, včetně bezpečných námořních komunikačních kanálů, budování kapacit a posílené námořní přítomnosti v **indicko-tichomořském regionu**. Se zeměmi indicko-tichomořského regionu, jako je Japonsko, Korejská republika, Indie, Indonésie, Pákistán a Vietnam, již máme zavedeny konstruktivní konzultace v oblastech bezpečnosti a obrany a bezpečnostní spolupráce. Jsme odhodláni pracovat s podobně smýšlejícími partnery prostřednictvím operativní spolupráce v terénu, zejména tam, kde toto úsilí podporuje regionální mírové a bezpečnostní struktury a iniciativy. EU uskutečnila řadu **společných námořních cvičení a zastávek v přístavech**, naposledy s Japonskem, Korejskou republikou, Džibutskem a Indií. Tato reálná cvičení v terénu se stanou běžnou praxí a pomohou nám zajistit bezpečný a otevřený indicko-tichomořský region. Budeme pokračovat v dialogu a konzultacích s Čínou tam, kde je to v našem zájmu, zejména v otázkách, jako je dodržování mezinárodního mořského práva, mírové řešení sporů a mezinárodní řád založený na pravidlech a lidská práva.

Musíme prohloubit naše partnerství s **Latinskou Amerikou** na základě konkrétního dialogu o bezpečnosti a obraně s Kolumbií a Chile. Uznáváme, že partneři v Latinské Americe přispěli k misím a operacím SBOP; společně můžeme udělat více pro to, abychom jim pomohli čelit hybridním hrozbám, kybernetickým útokům a organizované trestné činnosti, jakož i zapojit se do dialogu a opatření v oblasti klimatu a bezpečnosti a námořní bezpečnosti. Naším cílem je rovněž dále podporovat účast latinskoamerických zemí na úsilí EU v oblasti bezpečnosti a obrany.

Bude uplatňován **individuálnější a integrovanější přístup k budování kapacit** partnerů. To by mohlo zahrnovat výcvik, poradenství, odborné vedení a vybavení ozbrojených sil a bezpečnostních sil našich partnerů zejména při řešení krizí. Hlavním finančním nástrojem na podporu bezpečnosti a stability v zahraničí zůstává Nástroj pro sousedství a rozvojovou a mezinárodní spolupráci, jenž by měl být využíván v co největší míře. **Evropský mírový nástroj** nadto posílí naše úsilí o budování obranných kapacit a doplní naše úsilí v oblasti řešení krizí v rámci SBOP. Musíme také lépe propojit vojenskou pomoc s budováním civilních kapacit, reformou bezpečnostního sektoru, dodržováním zásad právního státu, mezinárodního práva a lidských práv, veřejným dohledem a schopností reagovat na hybridní hrozby, dezinformace a kybernetické útoky. Zásadní význam pro úspěch našich opatření bude mít koordinace s programy a nástroji Komise.

Vítáme **příspěvky všech našich partnerů k našim misím a operacím SBOP** a vybízíme je, aby těmto misím a operacím v rámci společného úsilí o prosazování mezinárodního míru a bezpečnosti věnovali více personálu a kapacit. Za tímto účelem našim partnerům pomůžeme posílit jejich schopnost k misím a operacím SBOP přispívat. V roce 2021 jsme již zlepšili podmínky účasti třetích států na misích a operacích SBOP tím, že jsme zajistili větší míru sdílení informací ve všech fázích plánování.

Cíle

Naším cílem je prohloubit spolupráci s partnery a dále individualizovat naše balíčky partnerství. Budeme udržovat a prohlubovat dialogy o bezpečnosti a obraně, společné poznatky o situaci a společný výcvik a cvičení. Budeme s partnery spolupracovat v boji proti hybridním hrozbám, dezinformacím a kybernetickým útokům. Naš přístup se rovněž zaměří na potřeby partnerů, pokud jde o budování kapacit a podporu.

Mnohostranná spolupráce

- Od roku 2022 budeme na základě společných prohlášení dále posilovat, prohlubovat a rozšiřovat naše strategické partnerství, politický dialog a spolupráci s **NATO** ve všech dohodnutých oblastech interakce, včetně nových klíčových oblastí činnosti, jako je odolnost, nově vznikající přelomové technologie, klima a obrana a kosmický prostor.
- Počínaje rokem 2022 budeme provádět nový společný soubor priorit **spolupráce mezi EU a OSN (2022–2024)**, zahrnující zejména společné analýzy horizontů a strategický výhled, společnou genderově citlivou analýzu konfliktů, a dále posilovat naši politickou a operační koordinaci, jakož i výměnu informací, mimo jiné poskytováním satelitních snímků prostřednictvím Satelitního střediska EU.
- V roce 2022 v Bruselu uspořádáme první **fórum pro partnerství v oblasti bezpečnosti a obrany**, které se bude konat každé dva roky a na pozvání vysokého představitele bude sdružovat mnohostranné, regionální a dvoustranné partnery.

Regionální spolupráce

- Od roku 2022 prohloubíme politický dialog a posílíme spolupráci s **OBSE, Africkou unií a ASEAN** v oblastech, jako je předcházení konfliktům, sdílené poznatky o situaci a odolnost. Kromě toho:

- budeme s **OBSE** usilovat o vypracování společného zvláštního plánu pro předcházení konfliktům a řešení krizí s konkrétními regionálními a tematickými akcemi;
- v souladu s výsledky summitu EU–AU, který se konal v únoru 2022, zrevidujeme a posílíme naši spolupráci s Africkou unií. Obzvláště zvýšíme naši podporu vhodné odborné přípravy, budování kapacit a vybavení, posílení a rozšíření samostatných mírových operací vedených africkými zeměmi, včetně misí EU a opatření pomoci, jakož i budování kapacit donucovacích orgánů. Budeme usilovat o realizaci společných návštěv na místě s **Africkou unií** a o užší koordinaci na úrovni operačního plánování a provádění; zintenzivníme rovněž třístrannou spolupráci mezi EU, AU a OSN.

Dvoustranná spolupráce

- Budeme usilovat o užší a vzájemně prospěšnou spolupráci se **Spojenými státy**. **Od roku 2022** pokročíme ve zvláštním dialogu o bezpečnosti a obraně na základě prohlášení ze summitu EU-USA z června 2021.
- Na základě stávajících dialogů prohloubíme spolupráci s **Norskem** a **Kanadou**. V oblasti bezpečnosti a obrany jsme i nadále ochotni spolupracovat se **Spojeným královstvím**.
- Posílíme dialogy na téma bezpečnosti a obrany s našimi partnery na **západním Balkáně**, v našem **východním a jižním sousedství**, v **indicko-tichomořském regionu** a v **Latinské Americe**. Kromě toho zejména:
 - posílíme naši spolupráci s **východními partnery** v oblasti bezpečnosti a obrany s cílem posilovat jejich odolnost, mimo jiné vůči hybridním útokům a kybernetickým hrozbám, a posílíme individualizovanou podporu a budování kapacit v oblasti bezpečnosti a obrany;
 - budeme podporovat úsilí o posílení odolnosti našich partnerů v **zemích západního Balkánu**;
 - budeme partnerům v zemích **jižního sousedství** nabízet komplexnější bezpečnostní balíčky;
 - budeme usilovat o další zapojení **afrických partnerů** do našeho úsilí v oblasti bezpečnosti a obrany na kontinentu a podporovat iniciativy vedené africkými zeměmi, které přispívají k míru a bezpečnosti, zejména mírové operace vedené africkými zeměmi v souladu se summitem EU–AU konaným v roce 2022;
 - do roku 2023 provedeme reálná námořní cvičení v terénu s partnery v **indicko-tichomořském regionu** – vedle častějších zastávek v přístavech a hlídek EU.
- Pro doplnění našeho úsilí v oblasti řešení krizí budeme plně využívat Nástroj pro sousedství a rozvojevou a mezinárodní spolupráci a další relevantní programy EU a posílíme využití Evropského mírového nástroje k intenzivnějšímu budování kapacit a k **výcviku a vybavení** našich partnerů v Africe, v našem východním a jižním sousedství a na západním Balkánu, jakož i k posílení jejich odolnosti vůči hybridním hrozbám.
- V zájmu posílení našeho mezinárodního diplomatického úsilí v oblasti bezpečnosti a obrany posílíme síť **vojenských poradců a odborníků na boj proti terorismu** v delegacích EU.

6. ZÁVĚR

Svět, kterému čelíme, se rychle a drasticky mění. V Evropě vypukla válka velkého rozsahu. Jako Evropská unie přijímáme okamžitá a bezprecedentní opatření. Společně s našimi partnery hájíme evropský a globální bezpečnostní řád. A posílujeme naše geopolitické postavení.

Tento Strategický kompas podrobně popisuje, jak Evropská unie a její členské státy **posílí svou bezpečnost a obranu**. V příštím desetiletí zásadně pokročíme, abychom se stali asertivnějším a rozhodnějším zajišťovatelem bezpečnosti, který bude lépe připraven řešit současné i budoucí hrozby a výzvy. Pro naše ambice má zásadní význam naše schopnost společného nasazení, cvičení a plánování. Kromě toho musíme být odolnější vůči hybridním hrozbám, kybernetickým útokům, rizikům souvisejícím se změnou klimatu, přírodním katastrofám a pandemiím. Musíme si zajistit přístup do strategických oblastí. Musíme investovat více a lépe. Cílenější a koordinovanější investice do inovativních obranných schopností a mechanismů zvýší naši schopnost jednat a sníží nechtěné strategické závislosti. a naše posílená partnerství posílí naši bezpečnost. Při dalším postupu musíme zajistit synergie s činností v rámci bezpečnostní unie, jakož i s dalšími relevantními politikami a iniciativami Komise.

Opatření popsaná v tomto Strategickém kompasu jsou ambiciózní, ale v případě trvalého politického odhodlání dosažitelná. Tento kompas poskytuje **strategickou perspektivu** a podrobně popisuje nástroje a iniciativy nezbytné k zajištění rychlejší, rozhodnější a důraznější činnosti EU. Navzdory významnému pokroku v posledních letech je EU kolektivně nedostatečně vybavena k tomu, aby řešila celý rozsah hrozeb a výzev, s nimiž se potýká. Ve světle současných bezpečnostních výzev to musíme změnit a zmenšit mezeru mezi našimi ambicemi a aktivitami.

Vysoký představitel po konzultaci s Komisí a Evropskou obrannou agenturou předloží výroční zprávu o dosaženém pokroku, na jejímž základě zasedání Evropské rady poskytne našemu úsilí politické vedení. Na základě revidované analýzy hrozeb v roce 2025 a dosažení plánovaných klíčových cílů předloží vysoký představitel návrhy na možnou **revizi tohoto Strategického kompasu**. Společně naplníme naše společné cíle v oblasti bezpečnosti a obrany, abychom vytvořili Evropskou unii, která chrání své občany, hodnoty a zájmy a přispívá k mezinárodnímu míru a bezpečnosti.